№ 145 (2645) ■ Середа, 15 серпня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Будівельники мостозагону № 73 (Миколаїв) обіцяють 1 листопада повністю відновити рух по Варварівському мосту через Південний Буг

Фото Укрінформу.

ЦЬОГО ДНЯ

■ *1649 р. Військо Богдана Хмельницького перемогло польську армію під Зборовом, після чого Польща визнала козацьку автономну державу.* ■ *1861 р. На Катеринославщині народився Володимир Беклемішев, російський та український скульптор, автор портретів Шевченка.* ■ *1866 р. На Чернігівщині народився Олександр Дедюлін, мікробіолог та ветеринар, організатор ветеринарної служби в Україні.* ■ *1941 р. Вийшла постанова про створення в Луганській області українського драмтеатру.* ■ *1956 р. В СРСР відновлено присудження Ленінських премій.*

У комітетах Верховної Ради

Від «безплатної» до страхової медицини

Незважаючи на період масових відпусток, у парламентських комітетах триває законотворча робота.

Як повідомив голова Комітету ВР з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Віталій Черненко, готується до другого читання дуже важливий для системи охорони здоров'я проект закону «Про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування», прийнятий Верховною Радою у першому читанні 7 червня 2001 року. Його спрямовано на розв'язання найголовнішої проблеми в охороні здоров'я — збільшення асигнувань на надання медичної допомоги населенню та розвиток охорони здоров'я за рахунок сплати роботодавцями, найманими працівниками, бюджетними установами, державними цільовими фондами обов'язкових страхових платежів до страхових фондів.

(Закінчення на 2-й стор.)

Повернути борги. І якнайшвидше

Цього вимагає від нас Туркменистан. А саме: Києву пропонують погасити заборгованість у розмірі 281,7 мільйона доларів за поставлений в 1993—1994 роках природний газ протягом 3,5 року, починаючи з поточного. Про це повідомило **«Інтерфаксу»** джерело в туркменському уряді, коментуючи підсумки міжурядових переговорів, що відбулися в Ашгабаді. Так, Туркменистан відхилив пропозиції української сторони про повторну реструктуризацію вже реструктуризованого боргу України за газ на умовах Паризького клубу кредиторів строком на 12 років. Водночас, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах заявив, що наша держава готова піти назустріч Туркменистану і пом'якшити умови реструктуризації свого боргу. «Україна з огляду на наше довгострокове партнерство і співробітництво з Туркменистаном робитиме все, щоб наблизити ці умови до тих пропозицій, з якими виступає керівництво Туркменистану», — заявив прем'єр.

Скільки коштує контрольний пакет до райради?

Майбутня виборча кампанія обіцяє стати рекордною щодо коштів, які буде витрачено партіями та кандидатами на проведення агітаційних заходів. За словами редактора інформаційного порталу «Політична Україна» Олексія Кошеля, попередні розцінки майбутніх виборів мають такий вигляд: кандидатам у депутати Верховної Ради у мажоритарних округах потрібно приготувати 350 тисяч доларів, кандидатам у депутати міськрад обласних центрів — 1—1,5 тисячі доларів, а для бажаючих потрапити до столичної міськради — 50 тисяч доларів.

Причиною того стало повернення статусу недоторканності депутатів, збільшення кількості партій, які мають намір вкласти свої гроші в агітацію, а також готовність підприємців місцевих рівнів «отримати контрольний пакет у райрадах», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

ЗЕМЛЮ ДІЛЯТЬ — ГОЛОВИ БОЛЯТЬ

Цей конфлікт наштовхує на сумний висновок: дотримання законів – виняток...

Колаж Ганни ЦАБУТ.

У селі Левків, що під Житомиром, розгорівся конфлікт навколо гектарів. «Це моя земля», — каже фермер. «Ні, моя», — не погоджується директор реформованого господарства. А керівники району та судді тільки заплутали все. Цей конфлікт наштовхує на сумний висновок: дотримання законів — виняток. Тим більше, що й самих законів, за якими мала б проводитися аграрна реформа, ще не виписано. От і виходить: матиме рацію той, хто дужче тягнутиме?

(Закінчення на 7-й стор.).

Я вам пишу...

Ви — мій зв'язок зі світом

Передплачую «Голос України» вже давно. Не уявляю, звідки ще можна одержати стільки правдивої та цікавої інформації. В грудні зі мною трапилося нещастя. Ось уже не перший місяць змушена сидіти вдома. А газета для мене — єдине джерело новин, зв'язок із зовнішнім світом. Дякую за вашу працю і увагу до читачів.

Олександра БІНЬКОВСЬКА.

Вінниця.

Не всі, хто в формі, міліціонери

У селі Вишеньки Бориспільського району Київської області затримано групу осіб, підозрюваних у розбійному нападові на водія автомобіля «Мерседес».

Використавши форму співробітників міліції, вони зупинили іномарку. Зв'язавши водієві руки і заклеївши скотчем очі, викинули його на узбіччя дороги.

Та довго кататися зловмисникам не довелося. Серед затриманих були й раніше засуджені за скоєння тяжких злочинів. Під час обшуку вилучено зброю, наручники, фальшиві документи, серед яких міліцейські посвідчення, закордонні та внутрішні паспорти, печатки і штампи, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Актуально

Споживача обдурити — себе покарати

З 31 перевіреного в липні підприємства житлово-комунального господарства Луганщини в 19 не дотримувалася фінансова дисципліна. Це і нарахування оплати за ненадані послуги, і завищення тарифів тощо. Особливо цим грішили «Луганськводоканал» та кілька підприємств об'єднання «Теплокомуненерго». Споживачам повернуто понад 300 тисяч гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Алла Антипова.**

Ескулапи гірші, ніж пірати

На Львівщині викрито групу лікарів, котрі незаконно використовували нирки постраждалих у дорожньо-транспортних пригодах людей для трансплантації своїм пацієнтам.

За проведення таких операцій лікарі отримували від родичів хворих хабарі в розмірі 10 тисяч доларів США. Крім того, зловмисників підозрюють у присвоєнні 16 тисяч гривень, переказаних на рахунок створеного в лікарні «Фонду штучної нирки». На даний час арештовано троє осіб, але не виключено, що найближчим часом з'являться нові підозрювані, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Пляж закрито. Пірнайте у ванні

Навіть залізний паркан не перепона для втомлених сонцем мешканців і гостей Севастополя, які бажають зануритися в Чорне море.

Цього року до Криму прибула рекордна за останніх п'ять років кількість відпочивальників — на початок серпня їх було понад 2,2 мільйона. За прогнозами, на півострові цього сезону побуває близько чотирьох мільйонів чоловік.

Фото УНІАН.

P. S. Сьогодні на продаж буде виставлено Нікопольський Південнотрубний завод

Від «безоплатної» ...

У комітетах ВР

(Початок на 1-й стор.).

Перехід до медичного страхування в Україні — складна і багатогранна проблема, але прийняття цього закону дасть змогу закласти нові основи економіки охорони здоров'я, без запровадження яких годі й чекати поліпшення економічного становища галузі.

Разом з тим закон має захищати малозабезпечених і непрацюючих громадян, адже саме принципи соціального страхування, які ми маємо поширити на обов'язкове медичне страхування, допоможуть вирішити це питання на цивілізованому рівні, вивести з тіньового обігу значні кошти, що їх сплачують громадяни, отримуючи «безоплатну» медичну допомогу. Законопроект передбачає, що за пенсіонерів внески до фонду медичного страхування перераховуватиме Пенсійний фонд, за інвалідів, безробітних — також відповідні цільові фонди, а медичне страхування непрацюючих забезпечуватиметься за рахунок бюджету. Комітет сподівається, що законопроект підтримає більшість народних депутатів і його буде прийнято вже під час восьмої сесії парламенту.

Інший соціально значущий законопроект, над яким працює комітет, — «Про Товариство Червоного Хреста України». Закон має забезпечити нормативно-правову базу для цієї організації, подальший розвиток її діяльності в сфері надання первинної медичної, психологічної та інших видів адресної допомоги верствам населення, які її потребують.

Прийняття цього закону має розв'язати також проблеми з матеріально-технічним та фінансовим станом цієї найбільшої в Україні неурядової гуманітарної організації. Зокрема, за словами В. Черненка, товариство потребує підтримки з боку держави, в тому числі у вигляді законодавчого закріплення сприятливого режиму оподаткування, що дасть змогу вивільнити додаткові кошти на виконання товариством його статутних завдань. Така практика існує в більшості країн світу, де національним організаціям Червоного Хреста та Червоного Півмісяця встановлено пільги та переваги, зокрема, звільнення від податків за придбані товари, роботи і послуги тощо.

Комітет готує подання про розгляд цього законопроекту у першому читанні на початку восьмої сесії.

Фотофакт

Гірниками державної холдингової компанії «Ровеньки-антрацит» з початку року піднято на-гора майже чотири з половиною мільйона тонн «чорного золота», з яких 1 мільйон — понад норму.

На знімку: *бригада Сергія Тараненка (бригадир — у центрі) шахти «Київська». Луганська область.*

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Замовник — народний депутат?

Убивство Євгена Щербаня і Вадима Гетьмана замовив, на думку слідства, один із народних депутатів

Таку сенсаційну інформацію повідомив Генеральний прокурор України Михайло Потебенько на черговій прес-конференції 13 серпня. Зокрема, Генпрокурор наголосив, що замовник — народний депутат, і 1 вересня він зробить подання до Верховної Ради про притягнення народного обранця до кримінальної відповідальності. Однак Михайло Потебенько його прізвища так і не назвав, як і не розповів докладно про конкретні деталі справи. Подробиці злочину, за його словами, будуть у поданні до Верховної Ради.

Водночас слід нагадати, що у травні минулого року Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу щодо експрем'єра Павла Лазаренка, якого звинувачували в організації навмисного убивства народного депутата Євгена Щербаня, а також у підготовці до вбивства ще двох високопоставлених державних службовців.

Варто також зазначити, що тривалий час убивство Вадима Гетьмана пов'язували із затриманим керівником ТОВ «Топ-сервіс» І. Шангіним, якому інкримінують участь у 12 злочинах. Щоправда, наприкінці лютого цього року правоохоронці повідомили про затримання трьох осіб, причетних до вбивства Вадима Гетьмана.

Взагалі прес-конференція була багата на сенсаційні повідомлення. Так, Михайло Потебенько стверджував, що Генеральна прокуратура готова передати до суду і «справу Павла Лазаренка». За словами заступника Генерального прокурора Миколи Обіхода, ця справа має 6 тисяч томів. До суду найближчим часом буде передано і справи, порушені проти народного депутата Миколи Агафонова та його сина Вадима.

Зрозуміло, висновки робити надто рано, бо потрібно дочекатися подання Генерального прокурора до Верховної Ради про притягнення до кримінальної відповідальності невідомого широкому загалові народного депутата. Проте інформація, оприлюднена Михайлом Потебеньком, схоже, може стати сигналом до втечі підозрюваного за межі України. З другого боку, якщо зважити, що восени починається передвиборна кампанія, то не можна виключати вплив силовиків на політичну боротьбу. Тим часом Михайло Потебенько заявив, що він відкликав свій рапорт про відставку і що не піде у відставку доти, доки не буде розслідувано всі резонансні справи.

Ця інформація збіглася в часі з повідомленням про те, що Президент висловив невдоволення діями правоохоронних органів у розслідуванні причин і обставин загибелі журналіста-телевізійника із Слов'янська Ігоря Александрова і доручив Генеральному прокуророві, міністру внутрішніх справ та голові Служби безпеки України активізувати слідство. Тож напрошується висновок: глава держави порекомендував Михайлові Потебенькові відкликати рапорт.

І ще одне. Немає сумніву: попри невтішний прогноз метеорологів про те, що на нас чекає дощова холодна осінь, для багатьох політиків вона може стати спекотною. Схожою за температурою на цьогорічний липень.

Володимир КОРОЛЮК.

Регіон: політичний спектр

Тиждень консолідації перед протистоянням

Напередодні 10-ї річниці незалежності у Дніпропетровську пройде Тиждень консолідації політичних партій і громадських організацій під гаслом «Рідний край наш — Придніпров'я».

Це стає вже традицією, бо рівно рік тому з ініціативи обласної держадміністрації такий тиждень тут проводили. Партії та інші формування найрізноманітнішого спрямування, свідчить заступник голови облдержадміністрації Петро Кравченко, чи не вперше отримали змогу прилюдно та гласно подискутувати і поспілкуватися. Ясно, розповідає Петро Сергійович, що політичний спектр наших партій і рухів далеко не однозначний, але хоч би які різні вони були, влада намагається працювати з усіма.

— Якщо є готовність зробити щось корисне для області — ми прислухаємося до пропозицій і підтримуємо всі добрі починання, — продовжує Петро Кравченко. — Від активності політичних партій, яких у регіоні понад 60, а також громадських організацій, котрих налічується аж 750, залежить дуже багато. І влада почувається багато впевненіше, коли має підтримку якщо не всіх, то більшості політичних сил.

Політика, погодьтеся, прийнятна. Але чи втілюється вона в повному обсязі? — ось питання з питань. І тут з Петром Кравченком є підстави сперечатися. Рік, що минув після першого тижня консолідації, насправді поділив партії та інші політичні рухи на два табори.

Одні згуртувалися навколо блоку «Наш вибір — Леонід Кучма», інші утворили блок «За Україну без Кучми». Причому інші — це не лише ліві. До них пристали й партії, що сповідують ринкові перетворення в економіці та посилення демократії в суспільстві. Отож є і залишаються в області сили, які не завертати голоблі назад збираються, а інакше бачать жадані реформи в державі. Навіть, уточнимо, насамперед представників інших політичних угруповань бачать на чолі цих реформ. Для яких не клановi чи олігархічні інтереси над усе, а інтереси народу.

Заступник голови облдержадміністрації і водночас голова обласної організації НДП Петро Кравченко має, звичайно, рацію, що спроби влади об'єднати партії та громадські організації «в їх щирому бажанні сприяти розвитку Дніпропетровщини конкретними ділами» небезпідставні і дають результати. Тим паче що у співпраці, вважає Петро Сергійович, «загартовується конструктивізм тих правих, кому він притаманний, і втрачають впливовість сили деструктиву». А зараховувати до останніх і тих правих, котрі не підтримують у регіоні ендепістів чи соціал-демократів об'єднаних, — неправильно. Не помічати інших політичних прочитань ситуації в державі як мінімум необачно, а як максимум — нечесно, підступно і небезпечно. Така політика відразу викликає сумніви і підриває довіру до себе.

А є підстави прогнозувати, що теперішній тиждень консолідації не уникне політичного протиборства в області. Вже достеменно відомо, що досі опозиційні тут партії налаштовані сповна скористатися доступом до ЗМІ, участю в діалогах, презентаціях та «круглих столах», зустрічами з громадськістю. Щоб якомога повніше і правдивіше ознайомити земляків зі своїми програмами і устремліннями. До цього їх спонукатиме й наближення виборів до Верховної Ради, неприхований старт яким на Дніпропетровщині тиждень консолідації фактично і дасть.

Тож єдине, що вселяє надію, — це заява того ж Петра Кравченка, що «влада відкрита не лише для співпраці, а й для зворотного зв'язку». Для регіону це щось нове у ставленні до опозиційних досі політичних недругів. Тепер залишається з'ясувати, наскільки влада щира та чи не кидає вона слів на вітер. Адже якщо Петро Сергійович не сумнівається, що «формування у наступному складі Верховної Ради реформаторської більшості станеться неодмінно, то він також згоден, що консолідація усіх без винятку центристських і демократичних партій потрібна для того, щоб нарешті «мати в Україні владу, спроможну забезпечити проведення соціально-економічних реформ винятково для піднесення добробуту народу». В такому разі й поготів треба визнавати, що це до снаги не лише тим політичним партіям, які нині для «верхів» у фаворі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про підсумки парламентських слухань щодо стану боротьби з корупцією в Україні

Верховна Рада України відзначає, що проблема подолання корупції в Україні вже втратила суто юридичний аспект і перетворилася в найсерйознішу політичну проблему, нерозв'язання і загострення якої визначають міжнародне становище нашої держави та її політичний імідж у світі.

Останнім часом у світових засобах масової інформації, заявах і виступах відомих політичних і громадських діячів світу, у документах різного роду міжнародних організацій Україна все частіше згадується як одна з найкорумпованіших держав світу. Ігнорування з боку окремих посадових осіб виконавчої влади такого ставлення до України аж ніяк не веде до позитивних наслідків, а навпаки посилює недовірливе і насторожене сприйняття України у цивілізованому світі, закриває перед нашою державою двері до впливових міжнародних організацій, погіршує і без того далекий від потрібного інвестиційний клімат.

Парламентські слухання щодо стану боротьби з корупцією в Україні, які відбулися 4 липня 2001 року, яскраво продемонстрували відсутність у керівників виконавчої влади та правоохоронних структур бажання бачити всю гостроту проблеми і робити відповідні висновки, намагання підмінити серйозні оцінки заспокійливою еквілібристикою цифрами. Якщо виходити з останніх, то майже ніяких проблем з корупцією в державі не існує — притягаються до кримінальної відповідальності лише лічені дрібні хабарники як правило сільського і районного рівня та складається декілька сотень протоколів про адміністративні правопорушення. За останні роки в судах країни не розглядалося жодної кримінальної справи про злочини, за світовими стандартами віднесені до корупційних дій, у вчиненні яких звинувачувалися б державні діячі чи службові вищого рівня. Кримінальні справи, у ході багаторічного розслідування яких весь час згадуються прізвища високопосадових осіб, в жодному разі не доводяться до судового розгляду, а матеріали цих справ використовуються виключно у політичних цілях, що вже само по собі є корупційним і безумовно ганебним явищем.

Поряд з цим протягом тривалого часу не притягаються до передбаченої законом відповідальності високопосадові особи, щодо яких є достатні дані про їх причетність до різноманітних зловживань та корупційних діянь. Це, насамперед, стосується голів Київської та Луганської облдержадміністрацій А. Засухи та О. Єфремова, колишнього керівника виконавчої влади Львівської області С. Сенчука.

Вже багато років фактично блокується всебічне, повне і об'єктивне розслідування відомої справи стосовно судноплавної компанії «Бласко».

(Закінчення на 5-й стор.).

Козацькі лави поповнюються

Ініціативи

У Харцизьку створено Козацький кош імені полковника Івана Богуна. Глава держави Леонід Кучма у привітальному листі напередодні Дня незалежності зазначив, що це важливий крок на шляху до відродження козацтва на східних теренах нашої держави.

Як відомо, нині в реєстровому складі Кальміуської паланки налічується більш як 10 тисяч осіб. Так, у Харцизьку кош поповнили 214 козаків, зокрема 55 хлопців віком від 4 до 12 років, члени зразкового козацького оркестру «Богунці» та військово-спортивного клубу «Фенікс». З цієї нагоди на велику Козацьку раду приїхали отаман війська Запорозького Євген Близнюк та генерал-хорунжий Олег Постолакі від прогресивного крила Спілки козаків України. Під час вшанування нового поповнення вони запропонували об'єднати Українське козацтво і поставити на чолі гетьмана, народного депутата України Івана Біласа.

Анатолій ЄРЕМЕНКО.

Донецька область.

«Якщо ти мій депутат, чому тебе не знаю?»

Тенденції

Луганська газета «Ижица», котра останнім часом вдалася до соціологічних досліджень, поцікавилася у городян, чи знають вони своїх депутатів. Отих, за кого голосували понад три роки тому. Майже 90 відсотків опитаних відповіли на це запитання заперечно. І лише 0,7 відсотка спромоглися пригадати прізвища людей, за яких віддали свої голоси під час виборів депутатів до міськради. З депутатами, обраними до Верховної Ради, справи кращі. Їх пам'ятають. Щоправда, переважно тих, хто часто з'являється на телеекрані і виступає в місцевій та національній пресі. А таких зовсім небагато.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Наміри

Партійний натиск на амброзію

Очистити Кіровоград від шкідливих рослин, які спричиняють алергію, взялися члени обласної організації Партії зелених України разом із працівниками тресту зеленого господарства міста. Першою до «чорного списку» борців за екологічну чистоту потрапила амброзія, в якої ось-ось настане період цвітіння.

Повністю позбавити місто від шкідливої рослинності кіровоградські «зелені» мають намір до Дня незалежності України.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Фотофакт

18-річний Ігор, зріст якого 2 метри 40 сантиметрів, спеціально прибув до Києва із США на весілля друга Арсена та його нареченої Ірини. І одразу привернув до себе величезну увагу. Адже на сьогодні найвищою людиною планети вважають 29-річного пакистанця Насира Ахмеда Соомро, котрий на 5 сантиметрів нижчий за Ігоря.

Фото УНІАН.

А російська — не престижна...

Освіта

У Житомирському педуніверситеті навчатимуться новій спеціальності («історія та українська мова і література»). Вона одразу стала найпопулярнішою: конкурс — сім з половиною заяв на одне місце державного фінансування. Чотири на місце — на відділенні української мови і літератури та англійської мови і літератури. Великий був конкурс також серед тих, хто прагне опанувати українську та англійську філологію, самостійно оплачуючи навчання. А от за фахом «російська і німецька мови і літератури» на десять місць, навчання на яких фінансує держава, надійшло всього дев'ять заяв. Аналізуючи підсумки минулого навчального року, завідувачка міськвідділу освіти Людмила Геращенко повідомила, що під час випускних іспитів низький рівень знань російської мови виявили випускники російськомовної школи.

Олексій КАВУН.

Благодійність із мобільника

Оригінально підійшли до організації благодійної акції в одній із компаній — операторів мобільного зв'язку.

Більш як 700 тисячам своїм абонентам вони запропонували надати грошову допомогу столичній спеціалізованій дитячій лікарні «Охматдит». Для цього з власного мобільника потрібно просто набрати відповідний номер — і 5 гривень автоматично знімаються з рахунка абонента та переказуються до компанії. А згодом — до медичної установи. Кількість дзвінків не обмежена. Щоправда, дізнатися про суму благодійних внесків можна буде лише після 31 серпня — саме до того часу триватиме акція.

Богдан ДОВНИЧ.

Медицина

Гуртом і каміння легше дробити

П'ятий в області лапароскопічний апарат з'явився в Кам'янець-Подільській районній лікарні. З його допомогою фахівці успішно оперують без розтину. Перша операція з видалення каменів із жовчного міхура пройшла успішно. Вже до вечора пацієнтка ходила, а ще за день її виписали додому.

Головний лікар Аркадій Флаксемберг запевнив: для мешканців району операція коштуватиме менш як 520 гривень. А для працівників підприємств та організацій, що придбали «цілитель» у складчину, — і зовсім безплатно.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Білі розпочинали...

Акції

У Гуляйполі Запорізької області відбувся шаховий турнір, присвячений пам'яті Нестора Махна.

Це спортивне свято організували Федерація шахів України, Гуляйпільська райдержадміністрація та Всеукраїнська громадська організація імені Нестора Махна «Гуляй-Поле». У турнірі взяли участь майже півсотні шахістів із шести регіонів України.

Не завжди в шахіста-аматора є можливість поміряться силами з гросмейстерами й майстрами спорту. Захоплюючими й цікавими були зустрічі жіночої збірної України з чоловічою збірною Запорізької області, а також збірної Гуляйполя з титулованими шахістами.

Усі переможці турніру разом із грамотами та подарунками одержали з рук віце-президента Федерації шахів України А. Єрмака книгу «Нестор і Галина».

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Новини регіону: Одещина

«Журналістська честь» — посмертно

Напередодні 4-ї річниці з дня розстрілу редактора газети «Вечерняя Одесса» Бориса Дерев'янка голова Одеської облдержадміністрації Сергій Гриневецький видав розпорядження про виділення 10 тисяч гривень на преміювання переможця всеукраїнського конкурсу «Журналістська честь» імені Б. Дерев'янка. За клопотаннями Національної Спілки журналістів України та редакції «Вечерней Одессы» цієї премії удостоєно (посмертно) Ігоря Александрова, керівника телестудії «ТОР» (Слов'янськ Донецької області). Гроші одержать сім'я вбитого журналіста і телекомпанія, яку він очолював.

Біженці — під затишним дахом

Перші сім'ї вихідців із Афганістану, Ефіопії, Судану та інших країн прийняв єдиний в Україні регіональний пункт тимчасового розміщення біженців. Розташований він у курортній зоні Чорноморка під Одесою. Тут, у двоповерховому по-сучасному устаткованому приміщенні, налагоджено повноцінне харчування й медичне обслуговування. Фінансує установу в основному управління Верховного комісара ООН у справах біженців, частково — держбюджет України. Перебуватимуть шукачі кращої долі у цьому закладі близько трьох місяців — поки їх питання розглядатимуть імміграційні служби.

Затримано підозрюваного

Правоохоронними органами затримано особу, яка «обгрунтовано підозрюється» в убивстві полковника СБУ Євгена Задорожного. Наша газета повідомляла, що злочин було скоєно вночі 7 серпня. Кілер розстріляв начальника відділу боротьби з корупцією облуправління СБУ на подвір'ї його приватного будинку. Обидві кулі виявилися смертельними — одна влучила в голову, друга — в серце. Начальник УСБУ в Одеській області генерал-майор Сергій Макаренко заявив, що вбивство було добре продумане, і є достатньо підстав вважати, що його скоєно на замовлення.

«Мелькарт» врятували іспанці

Вітрильник «Мелькарт», який торік вирушив з Одеси в далекі мандри, під час виходу з Біскайської затоки потрапив у семибальний шторм і зазнав значних руйнацій. Допомогу українським мореплавцям надала муніципальна берегова охорона Іспанії, відбуксирувавши вітрильник у безпечне місце. Екіпаж «Мелькарта» з 13 осіб мав за мету здійснити плавання маршрутами фінікійського флотоводця Ганнона — перетнути, відвідавши ряд островів, Атлантичний океан і дістатися Америки.

«Чай вдвоем», але з пістолетом

В Одеському аеропорту у відомої російської групи «Чай вдвоем» у одного з солістів було виявлено бойовий пістолет. Групу після з'ясування обставин відпустили додому, вилучивши, зрозуміло, зброю.

Георгій ВОРОТНЮК.

■ *Фотофакт*

Після реконструкції на хлібозаводі №5 ВАТ «Одеська паляниця» відкрито два нові виробництва — вафельне і пряничне. Нині на сучасному обладнанні, що потребує інженерних знань, працюють старшокурсники Академії харчових технологій і технічного коледжу.

На знімку: *кондитери Алла Підопригора (ліворуч) та Тетяна Приходько.*

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про органи самоорганізації населення

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Мета Закону

Цей Закон визначає правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення.

Стаття 2. Основні терміни, використані в цьому Законі

Основні терміни, використані в цьому Законі, мають таке значення:

органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань, передбачених цим Законом;

власні повноваження органу самоорганізації населення — повноваження, надані відповідно до Конституції та законів України сільською, селищною, міською або районною у місті (у разі її створення) радою органу самоорганізації населення під час його утворення;

делеговані повноваження органу самоорганізації населення —повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, якими вона додатково наділяє орган самоорганізації населення.

Стаття 3. Поняття органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення є однією з форм участі членів територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах у вирішенні окремих питань місцевого значення.

2. Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, сільські, селищні комітети.

3. Основними завданнями органів самоорганізації населення є:

1) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;

2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

3) участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

Стаття 4. Законодавство про органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення діють на підставі Конституції України, цього та інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади (а в Автономній Республіці Крим — також нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та рішень Ради міністрів Автономної Республіки Крим), рішень відповідних органів місцевого самоврядування, рішень місцевого референдуму, статутів територіальних громад, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, виданих у межах своїх повноважень, положень про органи самоорганізації населення, рішень зборів (конференції) жителів за місцем проживання, які їх обрали.

2. Орган самоорганізації населення, утворений за дозволом районної у місті ради, керується у своїй діяльності також рішеннями міської ради та її виконавчого органу.

Стаття 5. Принципи організації та діяльності органу самоорганізації населення

Організація та діяльність органу самоорганізації населення грунтуються на принципах:

1) законності;

2) гласності;

3) добровільності щодо взяття окремих повноважень сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради;

4) територіальності;

5) виборності;

6) підзвітності, підконтрольності та відповідальності перед відповідними радами;

7) підзвітності, підконтрольності та відповідальності перед жителями, які обрали орган самоорганізації населення;

8) фінансової та організаційної самостійності.

Стаття 6. Право жителів обирати та бути обраними до органу самоорганізації населення

1. Обирати та бути обраними до органу самоорганізації населення в порядку, визначеному цим Законом, можуть жителі, які на законних підставах проживають на відповідній території.

2. Забороняються будь-які обмеження права жителів, які проживають на відповідній території, на участь у відповідному органі самоорганізації населення залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, мовних або інших ознак.

Стаття 7. Територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення створюється за територіальною ознакою.

2. Територією, у межах якої діє орган самоорганізації населення, може бути частина території села, селища, міста, району в місті, у межах якої проживають жителі, які обрали цей орган.

3. Територія, у межах якої діє орган самоорганізації населення, визначається рішенням ради, що дала дозвіл на створення:

а) сільського, селищного комітету — в межах території села, селища, якщо його межі не співпадають з межами діяльності сільської, селищної ради;

б) вуличного, квартального комітету — в межах території кварталу, кількох, однієї або частини вулиці з прилеглими провулками в місцях індивідуальної забудови;

в) комітету мікрорайону — в межах території окремого мікрорайону, житлово-експлуатаційної організації в містах;

г) будинкового комітету — в межах будинку (кількох будинків) в державному і громадському житловому фонді та фонді житлово-будівельних кооперативів;

г) комітету району в місті — в межах одного або кількох районів у місті, якщо його межі не співпадають з межами діяльності районної у місті ради.

Розділ II. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 8. Порядок ініціювання створення органу самоорганізації населення

1. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради можуть звернутися збори (конференція) жителів за місцем проживання за умови, що в них брало участь (було представлено) не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

На зборах (конференції) жителів за місцем проживання обирається також ініціативна група, члени якої будуть представляти інтереси жителів — учасників зборів (конференції) у відповідній місцевій раді.

2. Рішення зборів (конференції) приймається більшістю голосів їх учасників.

3. Ініціативна група подає до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності створюваного органу самоорганізації населення, а також список учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номера паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів (конференції) жителів.

Стаття 9. Порядок надання дозволу на створення органу самоорганізації населення

1. Дозвіл на створення органу самоорганізації населення надається сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою.

2. Питання про створення органу самоорганізації населення, внесене на розгляд сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, розглядається на найближчому засіданні відповідної ради за участю членів ініціативної групи зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

У рішенні ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення мають бути обов'язково визначені його назва, основні напрями діяльності, повноваження та умови їх здійснення, територія, в межах якої має діяти орган самоорганізації населення.

3. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення доводиться до відома жителів у встановленому порядку.

4. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада може відмовити у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення, якщо ініціювання створення органу самоорганізації населення було здійснено з порушенням вимог, встановлених законом.

5. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про відмову у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення може бути оскаржено до суду в установленому законом порядку.

Стаття 10. Порядок обрання органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення обирається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання на основі загального, рівного виборчого права шляхом таємного голосування жителів, які на законних підставах проживають на відповідній території. Право голосу на виборах мають жителі, які досягли на день їх проведення вісімнадцяти років. Не мають права голосу жителі, яких визнано судом недієздатними. Загальний склад органу самоорганізації населення визначається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання.

2. Організація проведення зборів (конференції) жителів за місцем проживання, як правило, покладається на виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради.

3. Орган самоорганізації населення обирається у складі керівника, заступника (заступників) керівника, секретаря, інших членів. Обраними до складу органу самоорганізації населення вважаються особи, які одержали більше половини голосів учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

4. Члени органу самоорганізації населення можуть бути достроково відкликані за рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання, що утворили даний орган.

5. Переобрання органу самоорганізації населення, відкликання, обрання окремих його членів замість вибулих чи зміна кількісного складу органу самоорганізації населення здійснюється зборами (конференцією) жителів за місцем проживання в порядку, встановленому цією статтею.

Стаття 11. Термін повноважень органу самоорганізації населення

Орган самоорганізації населення обирається терміном на строк повноважень відповідної ради, якщо інше не передбачено рішенням ради чи положенням про орган самоорганізації населення.

Стаття 12. Положення про орган самоорганізації населення

1. Збори (конференція) жителів на підставі рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про створення органів самоорганізації населення відповідно до Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, актів та рішень відповідних органів місцевого самоврядування затверджують Положення про орган самоорганізації населення (далі — Положення).

2. У Положенні зазначаються:

1) назва та юридична адреса органу самоорганізації населення;

2) основні завдання та напрями діяльності органу самоорганізації населення;

3) права і обов'язки членів органу самоорганізації населення;

4) територія, у межах якої діє орган самоорганізації населення;

5) строк повноважень органу самоорганізації населення та порядок їх дострокового припинення;

6) порядок використання коштів та іншого майна, порядок звітності;

7) порядок припинення діяльності органу самоорганізації населення;

8) інші питання, пов'язані з діяльністю органу самоорганізації населення.

3. Контроль за додержанням органом самоорганізації населення Положення про нього покладається на раду та її виконавчий орган, який здійснив реєстрацію органу самоорганізації населення.

Стаття 13. Легалізація органу самоорганізації населення

1. Легалізація органу самоорганізації населення є обов'язковою і здійснюється шляхом його реєстрації або повідомлення про заснування.

У разі реєстрації орган самоорганізації населення набуває статусу юридичної особи.

2. Реєстрація органу самоорганізації населення здійснюється виконавчим комітетом відповідної ради (далі — реєструючий орган).

3. Для реєстрації органу самоорганізації населення уповноважені зборами (конференцією) жителів за місцем проживання їх представники подають до реєструючого органу заяву.

До заяви про реєстрацію органу самоорганізації населення додаються:

1) копія рішення відповідної ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення;

2) протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання з рішеннями про обрання членів органу самоорганізації населення та його персональний склад, про затвердження Положення, про обрання уповноважених представників для проведення реєстрації органу самоорганізації населення;

3) Положення, затверджене зборами (конференцією) жителів за місцем проживання, — у двох примірниках;

4) персональний склад членів органу самоорганізації населення із зазначенням прізвищ, імені та по батькові, року народження, місця проживання.

4. Заява про реєстрацію органу самоорганізації населення розглядається реєструючим органом у місячний термін з дня подання всіх необхідних документів відповідно до вимог цього Закону.

5. Реєструючий орган може проводити перевірку відомостей, що містяться в поданих на реєстрацію документах.

6. За результатами розгляду заяви приймається рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації.

7. Підставою для відмови у реєстрації є обрання органу самоорганізації населення з порушенням вимог Конституції України, цього Закону, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.

8. Про результати розгляду заяви реєструючий орган у 10-денний термін з дня прийняття рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації повідомляє уповноважених зборами (конференцією) жителів за місцем проживання їх представників.

9. Рішення про відмову у реєстрації органу самоорганізації населення може бути оскаржено у встановленому законом порядку до суду.

10. У разі внесення змін до Положення до реєструючого органу подаються:

заява, підписана керівником органу самоорганізації населення;

протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про затвердження змін до Положення, текст змін.

11. Органи самоорганізації населення можуть легалізувати своє заснування шляхом письмового повідомлення відповідного виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради.

12. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради затверджує методичні рекомендації порядку здійснення легалізації органів самоорганізації населення, а також надає необхідну організаційну та правову допомогу органам самоорганізації населення у проведенні їх легалізації.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 14. Власні повноваження органу самоорганізації населення

1. Органу самоорганізації населення у межах території його діяльності під час його утворення можуть надаватися такі повноваження:

1) представляти разом з депутатами інтереси жителів будинку, вулиці, мікрорайону, села, селища, міста у відповідній місцевій раді та її органах, місцевих органах виконавчої влади;

2) сприяти додержанню Конституції та законів України, реалізації актів Президента України та органів виконавчої влади, рішень місцевих рад та їх виконавчих органів, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішень, прийнятих місцевими референдумами;

3) вносити у встановленому порядку пропозиції до проектів місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць та проектів місцевих бюджетів;

4) організовувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, проведення робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо; з цією метою можуть створюватися тимчасові або постійні бригади, використовуватися інші форми залучення населення;

5) організовувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві і ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж, об'єктів загального користування із дотриманням встановленого законодавством порядку проведення таких робіт;

6) здійснювати контроль за якістю надаваних громадянам, які проживають у жилих будинках на території діяльності органу самоорганізації населення, житлово-комунальних послуг та за якістю проведених у зазначених жилих будинках ремонтних робіт;

7) надавати допомогу навчальним закладам, закладам та організаціям культури, фізичної культури і спорту у проведенні культурно-освітньої, спортивно-оздоровчої та виховної роботи серед населення, розвитку художньої творчості, фізичної культури і спорту; сприяти збереженню культурної спадщини, традицій народної культури, охороні пам'яток історії та культури, впровадженню в побут нових обрядів;

8) організовувати допомогу громадянам похилого віку, інвалідам, сім'ям загиблих воїнів, партизанів та військовослужбовців, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, вносити пропозиції з цих питань до органів місцевого самоврядування;

9) надавати необхідну допомогу органам пожежного нагляду в здійсненні протипожежних заходів, організовувати вивчення населенням правил пожежної безпеки, брати участь у здійсненні громадського контролю за додержанням вимог пожежної безпеки;

10) сприяти відповідно до законодавства правоохоронним органам у забезпеченні ними охорони громадського порядку;

11) розглядати звернення громадян, вести прийом громадян;

12) вести облік громадян за віком, місцем роботи чи навчання, які мешкають у межах території діяльності органу самоорганізації населення;

13) сприяти депутатам відповідних місцевих рад в організації їх зустрічей з виборцями, прийому громадян і проведенні іншої роботи у виборчих округах;

14) інформувати громадян про діяльність органу самооргані-

зації населення, організовувати обговорення проектів його рішень з найважливіших питань.

2. Орган самоорганізації населення набуває власних повноважень з дня його легалізації в порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

3. Орган самоорганізації населення, як правило, не може бути позбавлений власних повноважень до припинення його діяльності в установленому законом порядку, крім випадків, передбачених статтею 26 цього Закону.

4. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада передає органу самоорганізації населення відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для реалізації зазначених повноважень, здійснює контроль за їх виконанням.

Стаття 15. Делеговані повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради

1. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада може додатково наділяти частиною своїх повноважень орган самоорганізації населення з одночасною передачею йому додаткових коштів, а також матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень, здійснює контроль за їх виконанням.

2. Сільська, селищна, міська або районна у місті (у разі її створення) рада не може делегувати органу самоорганізації населення повноваження, віднесені законами України до виключної компетенції місцевої ради.

3. За рішенням сільської, селищної, міської або районної у місті (у разі її створення) ради орган самоорганізації населення може бути достроково позбавлений повноважень, делегованих йому цією радою.

4. Якщо рішення ради про наділення органу самоорганізації населення повноваженням відповідної ради не забезпечене фінансами і майном, збори (конференція) жителів за місцем проживання, на яких обирався цей орган, можуть на цій підставі звернутися до відповідної ради про виключення такого повноваження з числа делегованих органу самоорганізації населення.

Розділ IV. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ОРГАНУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 16. Фінансова основа органу самоорганізації населення

1. Фінансовою основою діяльності органу самоорганізації населення є:

кошти відповідного місцевого бюджету, які надаються йому сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою для здійснення наданих органу самоорганізації населення повноважень;

добровільні внески фізичних і юридичних осіб;

інші надходження, не заборонені законодавством.

2. Орган самоорганізації населення самостійно використовує фінансові ресурси, отримані з місцевого бюджету, на цілі та в межах, визначених відповідною радою.

Стаття 17. Матеріальна основа діяльності органу самоорганізації населення

Матеріальною основою діяльності органу самоорганізації населення є майно, передане йому радою в оперативне управління.

Орган самоорганізації населення для виконання своїх повноважень користується майном згідно з його призначенням.

Розділ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 18. Гласність роботи і підзвітність органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення інформує населення про своє місцезнаходження, час роботи і прийом громадян.

2. Орган самоорганізації населення не рідше одного разу на рік звітує про свою діяльність на зборах (конференції) жителів за місцем проживання.

3. Громадяни, які проживають на території дії органу самоорганізації населення, мають право знайомитися з його рішеннями, а також отримувати засвідчені секретарем цього органу копії рішень, прийнятих органом самоорганізації населення.

Стаття 19. Організація роботи органу самоорганізації населення

1. Формою роботи органу самоорганізації населення є засідання.

2. Засідання органу самоорганізації населення скликаються його керівником або заступником керівника в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

3. Порядок позачергового скликання засідання органу самоорганізації населення визначається Положенням про цей орган.

4. Засідання органу самоорганізації населення є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини його загального складу.

5. Для забезпечення роботи орган самоорганізації населення може утворювати комісії, робочі групи, інші свої органи в порядку, визначеному Положенням про цей орган.

Стаття 20. Рішення органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення з питань, віднесених до його повноважень, може приймати рішення організаційно-розпорядчого характеру.

2. Рішення органу самоорганізації населення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини загального складу цього органу.

3. Рішення органу самоорганізації населення, що не відповідають чинному законодавству або прийняті з питань, не віднесених до його повноважень, зупиняються відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою з одночасним зверненням до суду про скасування такого рішення.

Стаття 21. Правовий статус членів органу самоорганізації населення

1. Члени органу самоорганізації населення виконують свої обов'язки на громадських засадах.

2. За рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання керівник і секретар цього органу можуть працювати в ньому на постійній основі з оплатою їх праці за рахунок коштів, переданих органу самоорганізації населення.

Стаття 22. Повноваження керівника органу самоорганізації населення

1. Керівник органу самоорганізації населення — особа, яка обирається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання та очолює орган самоорганізації населення і наділена відповідними повноваженнями у здійсненні організаційно-розпорядчих функцій в порядку, передбаченому Положенням про цей орган.

2. Керівник органу самоорганізації населення:

1) організовує роботу цього органу;

2) скликає і проводить його засідання;

3) організовує виконання рішень органу самоорганізації населення;

4) є розпорядником коштів, підписує рішення та інші документи органу самоорганізації населення;

5) представляє цей орган у відносинах з фізичними і юридичними особами;

6) виконує доручення органу самоорганізації населення;

7) здійснює інші повноваження, визначені цим та іншими законами України, а також прийнятим відповідно до них Положенням.

3. У разі відсутності керівника органу самоорганізації населення або неможливості виконання ним своїх обов'язків з інших причин його повноваження виконує заступник керівника або секретар в порядку і межах, передбачених Положенням.

Стаття 23. Повноваження секретаря органу самоорганізації населення

1. Секретар органу самоорганізації населення:

1) організовує підготовку засідання органу самоорганізації населення та питань, що виносяться на його розгляд;

2) забезпечує ведення діловодства;

3) забезпечує своєчасне доведення до відповідних підприємств, установ та організацій і фізичних осіб рішень органу самоорганізації населення;

4) контролює виконання рішень органу самоорганізації населення;

5) виконує інші передбачені Положенням обов'язки.

2. У разі відсутності керівника органу самоорганізації населення та його заступника або неможливості виконання ними своїх обов'язків з інших причин повноваження керівника цього органу в порядку і межах, передбачених Положенням, виконує секретар.

Розділ VI. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 24. Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення

Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення в межах своїх повноважень здійснюють:

1) сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада та її виконавчі органи;

2) виконавчий комітет, який здійснив реєстрацію органу самоорганізації населення;

3) збори (конференція) жителів за місцем проживання;

4) органи державної влади.

Стаття 25. Дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення

1. Повноваження органу самоорганізації населення можуть бути достроково припинені у разі:

1) невиконання рішень сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, її виконавчого комітету — за рішенням відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, яка дала дозвіл на його створення;

2) невиконання рішень зборів (конференції) жителів за місцем проживання або невиконання своїх повноважень, а також саморозпуску — за рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання;

3) порушення Конституції і законів України, інших актів законодавства — за рішенням суду.

2. Орган самоорганізації населення припиняє свої повноваження також у разі перебудови або реорганізації будинків, вулиць, кварталів, мікрорайонів, районів у містах, сіл, селищ, у межах яких вони діють, якщо така перебудова, реорганізація пов'язана з відселенням (переселенням) жителів, які брали участь у зборах (конференції), що заснували цей орган.

3. Дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення тягне за собою припинення діяльності цього органу.

Стаття 26. Порядок припинення діяльності органу самоорганізації населення

1. Діяльність органу самоорганізації населення припиняється відповідно до цього Закону та його Положення.

2. У разі припинення діяльності органу самоорганізації населення фінансові ресурси та майно повертаються відповідній сільській, селищній, міській, районній у місті (у разі її створення) раді, що дала згоду на утворення зазначеного органу самоорганізації населення.

Розділ VII. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 27. Гарантії діяльності органу самоорганізації населення

1. Органи місцевого самоврядування сприяють здійсненню органами самоорганізації населення їхніх повноважень і координують їх діяльність.

2. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи не мають права втручатися в діяльність органу самоорганізації населення, крім випадків, передбачених законом.

3. Члени органу самоорганізації населення мають право брати участь у засіданнях відповідних місцевих рад та їх виконавчих органів, що стосуються їх діяльності, а також при розгляді питань, ініційованих органом самоорганізації населення, з правом дорадчого голосу.

Стаття 28. Відповідальність органу самоорганізації населення та його посадових осіб за порушення законодавства

1. Рішення, дії та бездіяльність органів самоорганізації населення та їх членів можуть бути оскаржені до відповідної ради або до суду.

2. Прийняття органом самоорганізації населення рішень, що суперечать Конституції і законам України, актам законодавства, Положенню про цей орган та іншим рішенням ради, її виконавчого органу, розпорядженням сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, а також рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання, місцевого референдуму, може бути підставою для припинення діяльності органу самоорганізації населення або позбавлення його повноважень.

Стаття 29. Відповідальність за порушення законодавства про органи самоорганізації населення

Особи, винні в порушенні законодавства про органи самоорганізації населення, несуть відповідальність згідно з законом.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Сільським, селищним, міським, районним у місті (у разі їх створення) радам протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити перереєстрацію існуючих органів самоорганізації населення в порядку, встановленому цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

1) підготувати пропозиції щодо внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону;

2) привести акти Кабінету Міністрів України у відповідність з цим Законом.

4. Визнати такими, що втрачають чинність з дня набрання чинності цим Законом:

Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 17 жовтня 1975 року «Про затвердження Положення про громадські селищні, сільські, вуличні, квартальні, дільничні, домові комітети в Українській РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1975 р., № 44, ст.479);

Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 7 січня 1981 року «Про внесення змін і доповнень до Положення про громадські селищні, сільські, вуличні, квартальні, дільничні, домові комітети в Українській РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1981 р., № 3, ст. 36).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2001 року.
№ 2625-III.

! У номер

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про підсумки парламентських слухань щодо стану боротьби з корупцією в Україні

(Початок на 2-й стор.).

Не є таємницею високий рівень корумпованості судових органів, достатньо згадати лише фальсифікацію тисяч судових рішень, на підставі яких реєструвалися ввезені в Україну автомобілі іноземного виробництва.

Слід констатувати, що і керівництво Верховної Ради України не вживає реальних заходів щодо подолання корупційних явищ у стінах парламенту. До цього часу не виконані вимоги закону про недопустимість суміщення народними депутатами України своїх посад з іншими видами діяльності, внаслідок чого окремі депутати продовжують фактично очолювати підприємницькі структури, навчальні заклади, працювати на державній службі, що і є одним з яскравих проявів корупції.

Не дано також належної оцінки фактам зловживань та корупційних дій в Апараті Верховної Ради України, зокрема вчиненим при розподілі житла.

Першопричиною такого стану справ слід визнати те, що за десять років існування незалежної української держави не вдалося досягти реального функціонування в Україні загальновизнаних у світі державно-правових принципів — верховенства права, найвищої пріоритетності прав і свобод людини у порівнянні з будь-якими іншими цінностями, реального розподілу влад (зокрема і перш за все незалежності судової влади), відповідальності влади перед людиною і громадянином.

Саме ці принципи забезпечують демократичність влади, її змінюваність та повну підконтрольність народу, а їх відсутність обов'язково веде до зростання корумпованості влади аж до повного захоплення останньої корумпованими злочинними елементами. За таких умов крім розмов про подолання корупції нічого позитивного відбуватися не може — корупціонери не можуть реально боротися самі з собою.

Не сприяє позитивним зрушенням у питанні подолання корупції і нечіткість законодавчих визначень самого цього поняття. Виходячи з міжнародних нормативних актів під корупцією розуміються безумовно кримінально-карані діяння, що являють собою набагато більшу ступінь суспільної небезпеки, аніж просто окремі факти хабарництва, підкупу чиновників чи зловживання владою. Це ціла система зрощення високопосадовців з кримінальним світом, яка діє на користь останнього і на шкоду всьому суспільству. А в нашому національному законодавстві корупція як кримінально-правове явище навіть не згадується. Разом з тим у чинному Законі України «Про боротьбу з корупцією» йдеться лише про адміністративну відповідальність за корупційні дії.

Такий підхід явно принижує суспільну небезпеку корупції як політико-правового явища і, як показує практика застосування вищезазначеного Закону, дезорієнтує не тільки громадськість, але й правоохоронні органи, націлюючи останні на гонитву за цифрою складених «протоколів про корупцію». Настав уже час для серйозного перегляду багатьох положень діючого антикорупційного законодавства відповідно до джерел міжнародного права.

На підставі викладеного Верховна Рада України ***постановляє:***

1. Визнати, що рівень корупції в державі досяг надзвичайно високого рівня і реально загрожує конституційним основам державного ладу в Україні. Заходи по боротьбі з цим потворним політико-юридичним явищем є недостатніми, некваліфікованими і мають, в основному, імітаційний характер.

2. Здійснити необхідні організаційно-правові заходи відповідно до розділу XIII Конституції України по підготовці змін до Конституції України та діючого антикорупційного законодавства з тим, щоб з прийняттям цих змін реальним чином зміцнити засади парламентаризму, розподілу влад та дієвого народовладдя в державі, тобто конституційно підірвати грунт для існування і розвитку корупції в Україні.

3. Зобов'язати керівників парламенту в строк до 1 серпня 2001 року звернутися в установленому порядку до суду у питанні припинення повноважень народних депутатів України, які не виконують вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності.

4. Звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією розглянути до 1 січня 2002 року на окремому засіданні звіти керівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо виконання законів України «Про державну службу» та «Про боротьбу з корупцією». Під персональну відповідальність керівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади забезпечити неухильне виконання вимог цих законів з метою запобігання втягуванню державних службовців у вчинення правопорушень. Постійно здійснювати заходи щодо оздоровлення управлінського апарату. Своєчасно реагувати на повідомлення громадян та засобів масової інформації про незаконні дії працівників державних органів, давати їм принципову оцінку.

5. Запропонувати Кабінету Міністрів України провести до 1 жовтня 2001 року в органах виконавчої влади атестацію державних службовців. За результатами атестації розглянути питання щодо звільнення з посад державних службовців, які порушують законодавство. Поставити також питання перед урядом України про розробку і внесення на розгляд Верховної Ради України законопроекту, який би передбачав для державних службовців I—III категорій та прирівняних до них осіб обов'язок підтвердити законність походження їхніх та членів їх сімей майна і доходів. У разі неможливості з їх боку це зробити — застосувати до них люстрацію щодо неможливості зайняття ними відповідних посад.

6. Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією із залученням працівників Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Головного контрольно-ревізійного управління України перевірити факти корупційних діянь в Апараті Верховної Ради України та вжити заходів щодо їх припинення, про що поінформувати Верховну Раду України до 1 листопада 2001 року.

7. Комітетам Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності підготувати і внести у жовтні 2001 року на розгляд Верховної Ради України проект нової редакції Закону України «Про боротьбу з корупцією», проекти законів України про Національне бюро розслідувань та про затвердження Національної програми боротьби з корупцією.

8. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2612-III.

Діагноз: набута короткозорість

Коли раби стають до влади, вони страшніші за панів.
І. Губерман.

Від редакції. В період підготовки статті «Діагноз: набута короткозорість» редакція звернулася до глави Херсонської облдержадміністрації Олександра Вербицького з наступними запитаннями:

1. З яких причин був звільнений з посади начальника облздоровуправління депутат облради Д. Дячук? Чи давала згоду на це облрада і коли? Як Ви відреагували на листа до Вас міністра МОЗ з цього приводу?

2. Яким чином розрахувалося з державою (облздоровуправлінням) АТ «Облжитлопостачзбут» за угодою 1997 р. про забезпечення медпрепаратами на 100 тис. грн.?

3. Прокоментуйте, будь ласка, факт закриття Херсонського обласного діагностичного центру.

4. Чи знайомі Ви з ситуацією у відділенні реанімації новонароджених обласної дитячої лікарні, в якій з невідомих причин хворіють семеро медпрацівників? Чи відомі Вам заходи, які вживаються для виправлення кризової ситуації?

Майже через місяць(!) «Голос України» отримав відповідь Олександра Вербицького (друкуємо мовою оригіналу без жодних правок):

1. Розпорядженням голови Херсонської облдержадміністрації від 10.01.2000 № 23 начальника управління охорони здоров'я Дячука Д. Д було переведено на іншу роботу за його власною заявою, згідно з пунктом 5 статті 36 КЗпП України. Переводи та звільнення депутатів за власним бажанням не потребують погодження обласної ради. Листа від Міністра охорони здоров'я з цього приводу до обласної державної адміністрації не надходило.

2. У грудні 1997 року управління охорони здоров'я Херсонської облдержадміністрації передало 23 векселя АТ «Облжитлопостачзбут» з № 8135247936634 по № 8135247936656 на суму 100 тис. грн. для розрахунків з компанією «Медфарком» за отримані лікувальними закладами інсуліни. За 1998 рік АТ «Облжитлопостачзбут» оплатив за отримані інсуліни 28 тис. грн. На борг, що залишився, в сумі 72 тис. грн. матеріали були передані до арбітражного суду. Арбітражний суд Херсонської області прийняв рішення від 15.09.98 № 10133 про стягнення з АТ «Облжитлопостачзбут» на користь управління охорони здоров'я облдержадміністрації 72 тис. грн. 16 жовтня 1998 року виставлена платіжна вимога № 889 до обласної дирекції «Укрсоцбанк» для стягнення боргу. Протягом 1998 — 1999 років АТ «Облжитлопостачзбут» проплатив компанії «Медфарком» 3 тис. грн. за одержані управлінням інсуліни. Потім проплати припинилися. Залишкова сума заборгованості 69 тис. грн. згідно з договором від 12.03.2000 між АТ «Облжитлопостачзбут» і управлінням була погашена у березні — квітні 2000 року шляхом відпуску будівельних і господарчих матеріалів, проведення ремонтних робіт та надання транспортних послуг підвідомчим управлінню лікувальним закладам: обласне бюро судово-медичної експертизи 22 606 грн.; облнаркодиспансер — 41 698 грн.; погашена кредиторська заборгованість обласної лікарні —4696 грн.

3. Рішенням сесії обласної ради народних депутатів від 06.02.01 № 362 Херсонський обласний медичний консультативно-діагностичний центр було реорганізовано в центр діагностики обласної лікарні, який з 14 квітня поточного року працює як структурний підрозділ зазначеної лікарні. Підставами для такого рішення були:

необхідність економії бюджетних коштів, яка склала за рахунок скорочення адміністративної надбудови 240 тис. грн.: зношеність парку діагностичного обладнання на 80%; недостатнє навантаження на лікарів-діагностів; слабка наступність у роботі лікарів діагностичних служб та лікарів-клініцистів.

За результатами роботи центру діагностики після проведеної реорганізації збільшився консультативний прийом лікарів на 20,6%, а лікарів онкологів-мамологів — на 31%. На 1,2 тис. збільшилась кількість ультразвукових досліджень. Кількість вагітних, які пройшли вторинне ультразвукове обстеження, збільшилася на 27%. На виїзді в сільських районах області лікарі медико-генетичної консультації обстежили та проконсультували 534 вагітних (за відповідний період 2000 року 328). Відремонтовано ультразвукові апарати «Акусон» та «Ультрамарк». Скорочено більше 100 штатних посад. Разом з тим всі лікарі та середні медичні працівники працездатного віку були працевлаштовані, за виключенням поодиноких випадків, коли медпрацівники працевлаштувались самостійно.

4. На звернення працівників відділення реанімації новонароджених Херсонської дитячої обласної клінічної лікарні, за дорученням Міністерства охорони здоров'я України управлінням охорони здоров'я та з питань забезпечення ліками облдержадміністрації та Херсонською обласною санепідстанцією здійснена перевірка викладених у зверненні фактів.

12.03.01 за ініціативою головного лікаря дитячої обласної клінічної лікарні спеціалістами Херсонської централізованої міської санепідстанції проведено санітарно-гігієнічне обстеження відділення реанімації новонароджених із застосуванням лабораторних та інструментальних досліджень.

При обстеженні встановлено, що у відділенні використовується імпортоване обладнання клінічні кювези IKS-21 фірми «Медікор», які укомплектовані ртутними термометрами. При огляді кювезів в одному із них ртутний термометр був відсутній. Крім того, у відділенні не було налагоджено обліку ртутних термометрів, послаблено контроль за їх зберіганням. Як результат, при дослідженнях повітря виявлено вміст парів ртуті у кювезах протокол від 23.03.01 № 7, реанімаційному залі протокол від 13.03.01 № 2, боксі № 1 протокол від 16.03.01 № 4, палатах 2,3,4,5,6 протоколи від 14.03.01 № 3/01 та № 3/02, приміщеннях дистиляторної та ординаторської протокол від 31.03.01 № 2.

Приписом Херсонської централізованої міської санепідстанції було запропоновано вилучення із експлуатації кювезів IKS-21 та проведення демеркуризації у відповідних приміщеннях. За результатами повторних досліджень вмісту ртуті у повітрі не виявлено.

За інформацією Інституту екогігієни і токсикології ім. Л. І. Медведя від 16.05.01 № 3/12-А-104 у кожного із заявників (Коваленко А. С., Плотная О. В., Лунга А. П. Солохін О. А.) виявлені хронічні захворювання, які не пов'язані з ртутною інтоксикацією.

Фахівцями Інституту рекомендовано подальше дообстеження зазначених осіб для виключення хронічних нейроінфекцій.

Звістку про присвоєння почесного звання "Заслужений лікар України" начальникові облздоровуправління Миколі Корнієнку мої знайомі херсонці сприйняли, м'яко кажучи, з подивом. Знаючи про те, що я не один місяць збираю матеріали про стан охорони здоров'я в області, вони іронізували: що ж це, мовляв, Президент не поцікавився твоєю думкою?

Так, неузгодження вийшло. Ну нехай я. Схоже, президентська рать геть знехтувала й тих, чиє здоров'я так успішно охороняє головний лікар області. Чи згодні вони з високою оцінкою його праці, зафіксованою Указом Президента: "За вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я, запровадження нових методів діагностики та лікування, високий професіоналізм"?

"За вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я..."

Про особистий внесок вам ніхто нічого путньо не скаже, крім самого Корнієнка, певна річ. Але ті, хто побував у поліклініках та стаціонарах, разом зі мною напевно повторять: розвиток як такий відчувається слабко, більше видно спад. Добре, є з чим порівнювати.

Однак тим, хто представляв М. Корнієнка до високої нагороди, видніше. Їм, треба думати, непросто було бити чолом за начальника, знаючи про існування документа Мінохорони здоров'я, який геть-чисто розбиває міф про успіхи херсонців у справі зміцнення і збереження здоров'я. Навряд чи у Президента піднялася б рука підписати указ, якби висновки київської комісії стали йому відомі. Глава Херсонської облдержадміністрації спробував було навести порядок, кинувши клич: боротися з усілякими зловживаннями в галузі, що фінансується з держбюджету. Проте дивує, м'яко кажучи, непослідовність Олександра Вербицького.

Без коментарів

Ще 1997 року АТ "Облжитлопостачзбут" зобов'язалося поставити облздоровуправлінню медпрепаратів на 100 тисяч гривень. Але закупило лише на 28 тисяч. Сівши у крісло начальника облздоровуправління Дмитро Дячук став рішуче вимагати: поверніть борг! Звернувся до прокуратури. Потім були арбітражний суд, його рішення на користь управління, відповідний наказ виконавчої служби, оголошення про аукціон з продажу заставленого майна АТ. Дячук, не зважаючи на тиск, відмовився відкликати рішення суду.

Це зробив у грудні 1999-го, через місяць після переведення Дячука на іншу роботу, в. о. начальника Микола Корнієнко. Причина? АТ "Облжитлопостачзбут" буцімто вирішило добровільно (після стількох років і судових процесів!) розрахуватися з медиками. Не медпрепаратами, щоправда, а... унітазами, умивальниками, руберойдом, тканиною... Воно і зрозуміло: при розладі шлунку унітаз і умивальник якраз дуже доречні. А чи допоможе діабетику шматок руберойду?..

"... впровадження нових методів діагностики та лікування..."

Про які нові методи йдеться, не знає, напевно, і Микола Миколайович. Бо на час підписання Указу Президента від відомого не лише в Україні Херсонського обласного консультативно-діагностичного центру (ХОКДЦ) залишилися лише добрі спогади.

Наша довідка

ХОКДЦ створено десять років тому. До весни 2000-го цей центр був базовою установою Мінохорони здоров'я з питань розробки й використання комп'ютерних технологій та інформаційно-прогнозуючих систем управління. В шести відділеннях центру працювало 130 медпрацівників. Оснащений був трьома сотнями одиниць діагностичної техніки, було автоматизовано всі медичні та управлінські процеси.

Сюди їздили по досвід з усіх регіонів країни і не тільки. Тепер центр як самостійну структуру ліквідовано. Його функції у значно скороченому вигляді виконує підрозділ, приєднаний до обласної клінічної лікарні. Чому ліквідували колись успішний центр, максимально підтримувати який обіцяв Олександр Вербицький ще в травні 2000-го?

"Винна" в тому Концепція розвитку охорони здоров'я, затверджена... Указом Президента від 7.12.00 р. Її своєрідно зрозуміли голова Херсонської ОДА й сам Корнієнко. Вони по-своєму почали реалізувати положення концепції. Скажімо, однією з прикінцевих її цілей проголошено "ефективне використання наявних кадрових, фінансових і матеріальних ресурсів", що підняли на щит реформатори, обгрунтовуючи рішення про закриття центру. За їхнім твердженням, за рахунок скорочення служб бюджет заощадив до 240 тисяч гривень зарплати на рік.

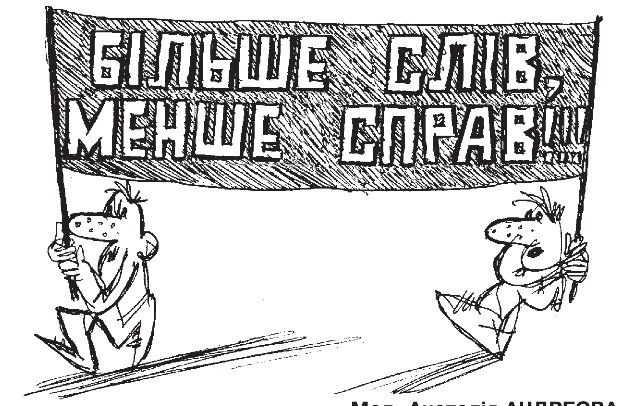
На аргументи працівників центру і керівників Мінохорони здоров'я про перспективність установи та розвиток її на благо прийдешніх поколінь, схоже, не зважали. Економія коштів цієї хвилини завтра обернеться мільйонними витратами, бо на зруйнування того, що створювалося впродовж десятиліть, потрібні тижні, а на відтворення...

Із досьє "ГУ"

У грудні 1999-го тендерна комісія із закупівлі обладнання для шпиталю інвалідів ВВВ серед трьох виробничників обрала фірму "Г". Її цінові пропозиції, умови розрахунку, гарантійні зобов'язання і терміни поставки цілком влаштовували покупця. Вартість угоди становила 448386 грн. Але аналогічне обладнання було закуплено в іншої фірми, до того ж втричі дорожче і, на мою думку, на вочевидь невигідних для шпиталю умовах.

В іншому разі, за наявності вітчизняного реанімаційно-хірургічного монітора, під час реалізації якого виробник звільнявся від сплати ПДВ, управління охорони здоров'я закупило імпортний прилад, ціна якого — на чверть вища.

Таке нехтування ціновими пропозиціями зафіксовано під час купівлі ще одного обладнання, на яке нераціонально витрачено десятки тисяч гривень.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

"... високий професіоналізм"

Ідеться, звісно, не лише про професіоналізм Миколи Корнієнка, а й його підлеглих. У своєму Указі Леонід Кучма назвав його, професіоналізм, високим. Заперечувати цю оцінку не збираюся — не в моїй компетенції. Розповім лише непривабливу історію про лихо, яке переслідує не один місяць працівників відділення реанімації новонароджених обласної дитячої клінічної лікарні.

Розумію, яка реакція може бути. Ні, невдоволення начальства області й лікарні не лякає. Побоююся непередбачуваної реакції жінок, які народжували, або збираються народжувати в цій установі. Але змовчати про те, що розповіли лікарі відділення, — значить, загнати хворобу всередину, а не позбутися її. А медпрацівники з Херсона благали оприлюднити факти і у такий спосіб привернути увагу до їхньої біди. А факти такі: щонайменше сім працівників відділення — п'ять лікарів, медсестра і санітарка — страждають... Не втомлюватиму вас, читачі, медичними, мало кому зрозумілими термінами. Скажу лише, що медпрацівники не один місяць скаржаться на головний біль, нудоту, слабкість, погіршення зору, в них паморочиться голова, дрижать повіки і руки...

Ці симптоми з'явилися спочатку в лікаря К., яку госпіталізували в листопаді 2000-го. Потім, у лютому ц. р., лікар П. три тижні без успіху лікувалася амбулаторно і теж лягла до лікарні. У березні — ще два лікарі, а також медсестра і санітарка потрапили до неврологічного відділення. Лікаря С. мучили ті самі болі, але по допомогу він не звертався.

Така неординарна подія, здавалося, мала б стривожити керівництво лікарні — хвороба звалила медпрацівників, та й не десь там, а у відділенні новонароджених. Хворі привселюдно заявили, що відчувають симптоми отруєння токсичними хімічними сполуками.

Де і яке джерело — це мали з'ясувати працівники СЕС. Проте вони повелися дивно, стверджують лікарі Алла Коваленко та Олександр Солохін:

— З 9 березня ц. р. приміщення відділення два тижні обробляли дезрозчинами і демеркуризували, — каже Алла. — Евакуацію не здійснювали, проби зі штукатурки, фарби, поверхні під підлогою не робили. Результати дослідження адміністрація лікарні в повному обсязі не оголошувала.

(Закінчення на 12-й стор.).

Землю ділять — голови болять

Цей конфлікт наштовхує на сумний висновок: дотримання законів — виняток...

Господар «Сонячного пагорба»

(Початок на 1-й стор.).

Валерій Колосівський міг би зробити військову кар'єру. Закінчив Житомирське вище училище радіоелектроніки протиповітряної оборони. Служив у Чорнобилі, потім під Москвою. Але служба в Радянській Армії суперечила його ідейним переконанням — давно мріяв про незалежну Україну, тому написав рапорт міністру оборони про звільнення.

Він міг би зробити політичну кар'єру. Членом Гельсінської спілки став ще під час служби в армії. Повернувшись 1989 року до Житомира, очолив обласну філію УГС, потім обласну організацію Української республіканської партії, був співголовою організації Українського народного руху.

І раптом Колосівський зник з політичної арени області.

— Як тільки моя мрія про незалежність України збулася, я вирішив: треба займатися конкретною справою, — пояснює він. — Ми з дружиною купили хату поблизу Житомира, в Левкові. 1992 року став фермером. Заяву про виділення землі написав ще за два місяці до виходу в світ закону про селянське (фермерське) господарство.

Саме життя спонукало Колосівського займатися овочівництвом, адже до міста — рукою подати. Та в нього було всього 15 гектарів. А на такій площі вкрай важко дотримуватися сівозміни. Тому фермер з радістю зустрів указ Президента про аграрну реформу. Проте у Валерія свій погляд на все:

— Оренда — велике зло для землі. Бо означає її виснаження, а не збагачення. Фермери повинні бути власниками землі. Бо коли земля твоя, робиш усе, щоб вона родила і дітям і онукам. А оренда — то так: прийшли «хлопці», посіяли, зібрали й пішли. А що після них залишилося, їх не цікавить.

Ось іще його роздуми:

— Візьму я в оренду, приміром, 200 чи 500 гектарів землі, куплю техніку, підберу кадри. Та прийде хтось багатший і скаже власникам паїв: я заплачу більше за оренду. Що мені потім з тою технікою робити? Або ж хтось захоче господарювати самостійно і середину поля «вирве».

Ось чому Валерій з дружиною пішли нестандартним шляхом. В оренду вони взяли 32 земельних паї. А 68 сертифікатів було оформлено як дарування. Взамін укладали зі старими селянами, які пішли на це, договори довічного утримання. Так загальна площа СФГ «Сонячний пагорб» зросла до 200 гектарів.

Фермер переконаний, що колгоспи стали банкрутами, бо вони тільки виробляли, а держава забирала. А потім опинилися в ситуації, коли невідомо, що з тою продукцією робити... Нині ж треба вміти знайти своє місце на ринку. Привернуло увагу: в бухгалтерії колишнього КСП, а нині ТОВ «Левків-агро», —рахівниця і калькулятор. А Валерій не уявляє, як це можна обходитися без комп'ютера:

— Я сам складаю програми. У мене все прозоро — від сівби до реалізації. Є графік по кожному виду продукції, я швидко реагую на будь-яку зміну ціни.

За допомогою Слави Стецько Валерій зміг ознайомитися з тим, як працюють фермери в Баварії, після чого ще більше утвердився в думці: усілякі ТОВи й ВАТи на селі —тимчасово, майбутнє саме за фермерами.

Хронологія конфлікту

Зима на початку 2000 року була нервовою скрізь, де власники земельних сертифікатів довіряли їх різним людям. Поспішність у проведенні реформи боком вилазила і в Левкові: уже сонце пригріває, час у поле виходити, а де кому сіяти —незрозуміло. Схеми розподілу земель ще нема.

В. Колосівський, звичайно, хотів, щоб землі, які мають бути виділені «Сонячному пагорбові» відповідно до переданих йому сертифікатів, прилягали до тої площі, де він уже кілька років господарював. Директор ТОВ «Левків-агро» Олександр Подорожній не погодився: тоді, мовляв, фермеру дістануться найкращі землі, а це буде несправедливо щодо інших жителів села. Якби то був грудень, можна було б вияснити, чи так це. Але ж у поле пора! 20 березня було підписано протокол узгодження. Колосівський пішов на поступку: хай частина належної йому площі буде біля «Сонячного пагорба», а частина — кілометрів за 12 від нього.

Ніщо не показувало на шторм. Колосівський робив усе необхідне для того, щоб узаконити свої права на землю. На 17 серпня минулого року була призначена сесія сільради. Перед тим засідала відповідна комісія. Фермер, озброївшись необхідними цифрами, доказував, що виділення йому землі єдиним масивом нічиїх інтересів не порушить: та площа відповідатиме середньому балу. Та, зрештою, знову погодився на компроміс: розширити основний клин до природної межі поля (бо й орендованих сертифікатів у нього побільшало), а 50 гектарів — в іншому місці. Але, за словами Колосівського, О. Подорожній у вічі йому заявив, що буде йому поле не там і не там, а взагалі в третьому місці. Тож Колосівський, передбачаючи конфлікт, запросив на сесію місцевих журналістів. Побачивши в залі людей з блокнотами та мікрофоном, Подорожній узяв керівництво сесією в свої руки і запропонував депутатам проголосувати за те, щоб журналісти забиралися геть. А потім на сесії доказував: «Ми левківці, тут наші пупи зариті, а Колосівський чужий, пан, прийшов нажитися на вас». З подачі керівника ТОВ було прийнято таке невигідне для фермера рішення, що арбітражний суд області 26 вересня визнав його недійсним, натомість постановив надати СФГ «Сонячний пагорб» землі площею 169,28 га на полях, які межують з полем цього господарства, так, щоб загальний земельний масив був єдиним.

27 жовтня за наполяганням Подорожнього сесія сільради приймає заяву до арбітражного суду про перегляд його рішення. 30 листопада в. о. голови арбітражного суду перевірив рішення в порядку нагляду і своєю постановою залишив його без змін.

Настає 2001 рік. 28 січня на сесії сільради знову йде мова про землю, та депутати не послухали Подорожнього, вирішили не подавати протесту до Вищого арбітражного суду.

Виходить, кінець тяганині і фермер може спокійно готуватися до весни? Ні. Справжній удар чекав 6 квітня. В акті, що його підписали того дня, зокрема, сільський голова Валентина Мороз та працівники міліції, сказано: «... Під керівництвом голови ТОВ «Левків-агро» було зроблено самовільний захват земель СФГ «Сонячний пагорб». На зауваження з боку комісії та представників державних органів Подорожній не реагував». Далі — перелік техніки та людей, що посіяли там ярину. А площа, між іншим, чимала — 51 гектар. У Колосівського ж матеріальні зобов'язання перед тими людьми, які передали йому цю землю. Про те, що Подорожній звик нехтувати законом, свідчить акт від 23 жовтня 2000 року, під яким першим стоїть підпис тої ж Валентини Мороз.

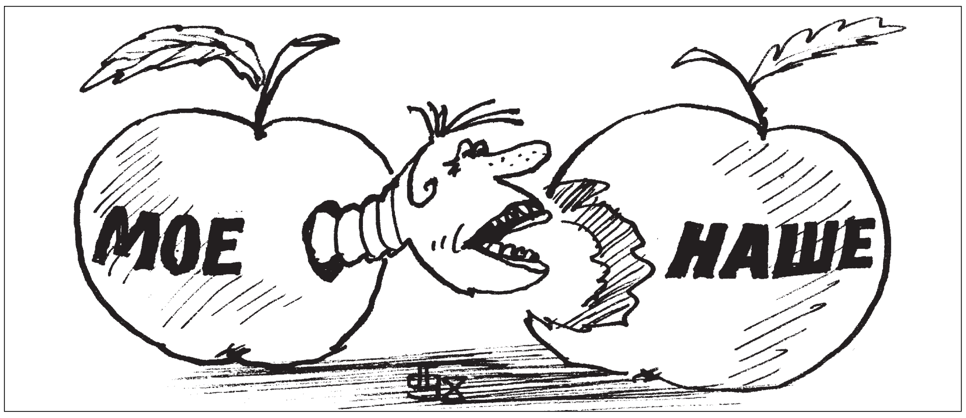
А йдеться в ньому про те, що Подорожній без згоди сільської ради використовує землі запасу та резервного фонду сільради. Перевірка прокуратури області підтвердила: «Левків-агро» без укладення договору оренди з сільрадою самовільно зайняло 60 га земель резервного фонду і 27 га земель запасу. Підтверджено і «захват земельної ділянки площею 51,1 га на полі №11 з земель, переданих власниками земельних часток (паїв) — колишніми членами КСП «Левківське» в оренду селянському (фермерському) господарству «Сонячний пагорб», на які вже розроблена проектно-технічна документація».

А далі у відповіді прокуратури — про додаткову перевірку цих фактів, яка проводиться для притягнення директора товариства Подорожнього до кримінальної відповідальності. Прокуратура порушила дисциплінарне провадження щодо землевпорядника Галини Ващенко, яка знала про ці факти, але заходів не вживала. Останній факт обізнані люди прокоментували так: землевпорядник тому й мовчала, що більше боїться гніву Подорожнього, ніж дисциплінарного провадження прокуратури...

5 травня — новий поворот: з ініціативи голови райдержадміністрації Миколи Геніна відбувається сесія сільради, на яку винесено питання про дотримання чинного законодавства про поділ землі на земельні частки (паї). Прокуратура зауважила: це взагалі не є компетенцією цього місцевого органу самоврядування. На сесії «раптом» виникає питання про недовіру сільському голові. Але за підсумками таємного голосування забракло одного голосу. Валентина Мороз продовжує виконувати свої обов'язки, та заходить 11 травня до свого кабінету — і застає «сільський переворот». У неї забирають печатку і вручають трудову книжку з таким записом: «Звільнена з посади сільського голови на підставі ст.79, п.2, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

— Це що ж виходить: я порушила Конституцію України, закони держави, права і свободи громадян? — вражено перераховує Валентина Пилипівна те, що підпадає під цей пункт.

Заступник голови обласної ради Роман Петронговський написав: щоб достроково припинити повноваження сільського голови з таким висновком, треба рішення суду,

яке визнавало б дії чи розпорядження голови незаконними або такими, що суперечать Конституції.

Автор цих рядків запитав Олександра Подорожнього, чи знає він, що суд беззастережно поновить Валентину Мороз на роботі.

— Ну й що? А ми через десять днів проведемо сесію і наберемо 14 голосів, необхідних для звільнення.

Після такої відповіді далі з ним стало просто нецікаво розмовляти.

А події розвивалися. 12 червня канцелярія Вищого арбітражного суду України реєструє заяву від Левківської сільської ради (невже й справді на сесії приймали?) про перегляд у порядку нагляду постанови в. о. голови арбітражного суду Житомирської області в тій самій справі, яку сільрада ще взимку відмовилася опротестовувати. Того ж самого 12 червня судова колегія Вищого арбітражного суду України з перегляду рішень, ухвал, постанов ухвалила зупинити виконавче провадження у справі арбітражного суду Житомирської області № 2344 до закінчення перевірки матеріалів справи. Що й казати, керівник «Сонячного пагорба» був украй здивований: як це можна зупинити те, що вже виконано? Йому вручено державний акт на право власності, землю в натурі виділено.

Проте незабаром йому довелося дивуватися ще дужче.

Та спершу спробуємо розібратися, за що ж звільнили Валентину Мороз.

Хто ж «упереджений»?

«Мороз В. П. проводить сесію, де приймає рішення про відмову виділення фермеру Колосівському В. Є. землі єдиним масивом в полях № 11, 12, 13 з провокаційно надуманою трактовкою, що дані поля будуть використані для створення громадських пасовищ. Сесія даної трактовки не приймала. Вона була дописана особисто сільським головою. Це стало основним доводом відміни рішення арбітражним судом. Зміна класифікації даних полів неможлива, так як вони входять у пайовий фонд громадян, і цього не могла не знати сільський голова Мороз В. П. З вищевикладеного явно прослідковується упереджена зацікавленість у сприянні діяльності фермерському господарству «Сонячний пагорб».

Вловили логіку заступника голови районної ради Марії Присяжнюк, яка підписала матеріали перевірки, проведеної в Левкові? Процитовані висновки робочої групи були підготовлені до сесії сільради 5 травня, на якій безуспішно голосували про недовіру Валентині Мороз. Коли ж 11 травня її таки зіпхнули з крісла сільського голови, а печатку передали секретарю Тетяні Мусевич, вона вже в червні завіряє тою печаткою і своїм підписом заяву до судової колегії Вищого арбітражного суду України. А в ній є цікаві претензії до арбітражного суду області: «В рішенні суду від 26 вересня 2000 року та в постанові в. о. голови суду від 30 листопада 2000 року чомусь не звернута увага на п.2 Указу Президента України від 3 грудня 1999 року, де читаємо: «... створення поблизу населених пунктів із земель запасу та резервного фонду громадських пасовищ для випасання худоби...» І далі: «Сільська рада вирішила поля № 11, 12 та частково поле № 13 надати під громадські пасовища для випасання худоби, що і передбачено в п.2 Указу Президента України і не суперечить вимогам Земельного кодексу України».

Неозброєним оком видно, що заступник голови райради і секретар сільради так старанно шукали мотиви проти сільського голови і фермера, що й незчулися, як «вишмагали» одна одну. Після цього вже якось навіть незручно запитувати в Тетяни Мусевич, чи бачить вона різницю між землями запасу та резервного фонду, про які йдеться в Указі Президента, і розпайованими землями...

До речі, про пасовища. З уже згадуваного акта, складеного 23 жовтня минулого року, видно, що 14 гектарів земель запасу, виділених під випас, ТОВ «Левків-агро» засіяло озиминою. Зібравши урожай, директор товариства О. Подорожній, напевно, здасть його сам собі: він водночас очолює реалбазу хлібопродуктів.

Документ «Про вивчення питання взаємовідносин між Левківською сільською радою та діючими сільськогосподарськими підприємствами різних форм власності» — то шість друкованих сторінок. Вказано там і на те, що В. Мороз проводила сесію, забувши відкликати себе з відпустки, перераховано документи, на які не наклала резолюції... Але весь час не полишала мене думка, що тут щось не так. Може, О. Подорожній має зуб на Валентину Пилипівну: це він раніше очолював сільраду, але 1994 року, коли люди вперше безпосередньо обирали керівників органів місцевого самоврядування, перемогла В. Мороз, а тепер-от усякі акти на нього складає. Може, він має зуб на Колосівського: за орендовані паї фермер платить людям більше, а бур'янів на його полях значно менше. Так, чого доброго, всі свої паї фермерові віддадуть. Але яка різниця голові райдержадміністрації Миколі Геніну, на якому полі «Сонячний пагорб» капусту посадить — на третьому чи тринадцятому? Заради цього так поспішно й непродумано сільського голову у відставку відправляти?

З різних фрагментів склалася власна версія причин тих неприємностей, що впали на В. Мороз. А потім раптом виявилося, що й В. Колосівський так само думає. Бо він був на сільському сході навесні й добре пам'ятає, як О. Подорожній допік Валентині Пилипівні, після чого вона згарячу видала деякі секрети. Зокрема й те, як її й Подорожнього викликав голова райдержадміністрації: зробіть, мовляв, так, щоб тут можна було будувати автозаправки (через левківські поля проходить об'їзна автотраса навколо Житомира), обміняйте землі запасу на землі пайовиків. А серед документів був і протокол зборів, яких ніхто ніколи не скликав... Одразу після того сходу робоча група стала писати свої висновки про діяльність В. Мороз, закінчивши їх словами: «вирішити питання перебування на займаній посаді».

Наша пісня гарна й нова?

Та все те тьмяніє порівняно з постановою судової колегії по перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України. Розглянувши за власною ініціативою справу № 12/2344, вона постановила: рішення та постанову арбітражного суду Житомирської області скасувати, а справу направити на новий розгляд. Пікантність ситуації не в аргументах, якими це мотивується, — про них хай сперечаються фахівці. На постанові стоїть дата: 27 червня 2001 року. А 2 серпня господарський суд Житомирської області направив адвокатові Колосівського папір, з якого випливає, що справа № 12/2344 надіслана на адресу Вищого господарського суду України листом від 16 липня, 27 липня її повернуто до господарського суду області. Іншими словами, колегія ВАС України ніяк не могла 27 червня поглиблено вивчати ту судову справу, бо вона ще лежала в Житомирі...

В касаційній скарзі до Верховного суду України В. Колосівський доводить: відповідач сам, своїм рішенням, надав спірну земельну ділянку, тож постанова судової колегії знову повертає назад те, що вже влагоджено.

Справді, скільки можна? Йдеться ж не тільки про керівників «Левків-агро» та «Сонячного пагорба». За ними люди.

До речі, багатьох колізій не виникло б, якби діяла чітка законодавча база. Але ми спершу аграрну реформу проведемо, а потім закони про це напишемо...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Ми спершу аграрну реформу проведемо, а потім закони про це напишемо...

Дуже повільні кроки надто потрібного «Вектора»

«Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля...»
Конституція України, ст. 50.

Рішення про його будівництво було прийнято ще у 1987 році. Але й досі чітко не ясно, коли ж його буде введено в дію

Споруджений в екстремальних умовах і стислі терміни об'єкт «Укриття» дав змогу локалізувати залишки зруйнованого реактора і паливомісткі матеріали, що залишилися в ньому. Потім дезактивували 3-й і 4-й енергоблоки та проммайданчик ЧАЕС. А після дезактивації найзабрудненіших територій неподалік АЕС створили величезне кладовище із 800 пунктів і сховищ тимчасової локалізації радіоактивно забруднених техніки, механізмів, грунту, будівельних матеріалів тощо.

Ті тимчасові сховища відчутно зменшили рівень радіаційного забруднення Чорнобильської зони. Проте всі вони споруджувалися нашвидкуруч, без дотримання технічних нормативів, зокрема без відповідних захисних бар'єрів і врахування гідрогеологічних умов їх розташування. Лише два пункти «Підлісний» та «Буряківка», введені в експлуатацію у лютому 1987 року, більш-менш відповідають вимогам стаціонарних сховищ.

«Зачатий» ще в 1987 і досі не народжений

Невдовзі після аварії хід робіт з повної іммобілізації (переведення в іншу форму, надійне захоронення) радіоактивних відходів на забруднених територіях розглядали на всіх рівнях тодішнього Союзу РСР. І першого липня 1987 року було прийнято рішення «Про створення Комплексу виробництв зі збору, дезактивації, транспортування, переробки та захоронення РАВ з територій, забруднених внаслідок аварії на ЧАЕС».

Отже, було прийнято політичне і урядове рішення. Проте жодне відомство не мало змоги тоді вести роботи такої складності і масштабу. Адже відсутні були жодні наукові розробки, машини та технології, апробовані проектні рішення тощо. Лише наприкінці 80-х років —початку 90-х з'являються виробниче об'єднання «Комбінат», яке згодом реформують у науково-виробниче об'єднання «Прип'ять», і група робочого проектування «Вектор». Унаслідок їхньої співпраці в 1991 році створюють низку дослідних установок для дезактивації: металовиробів, автомобільних двигунів, грунтового покриття, переробки радіоактивно забрудненого лісу та інші.

Тільки 15 вересня 1990 року затверджують техніко-економічне обгрунтування «Комплексу виробництв «Вектор». Згідно з ним будівництво споруд комплексу мало здійснюватися у дві черги.

Для повного уявлення про комплекс «Вектор» слід сказати, що до 1-ї черги ввійшли об'єкти контейнеризації та транспортування РАВ, сховища для захоронення твердих відходів наземного типу, дослідне виробництво для дезактивації металовиробів з переробкою рідких РАВ, мобільні установки для переробки радіоактивних відходів у місцях їх знаходження та утворення, експериментальне виробництво для випробування нової техніки.

Друга черга комплексу — це промислове стаціонарне виробництво з переробки РАВ.

Плани були грандіозні і масштабні. Та на початку 90-х років стало зрозуміло: через брак коштів реалізувати ТЕО на будівництво комплексу в повному обсязі не вдасться. Тому з усього обсягу виокремили пусковий комплекс — 1-шу чергу «Захоронення радіоактивних відходів».

Після проходження всіляких численних експертиз, узгоджень лише у травні-серпні 1997 року проводять тендер на будівництво 1-ї черги комплексу. Його виграє Українська державна будівельна корпорація «Укрбуд». А в грудні того ж року підрозділ корпорації «Чернігівбуд» приступає до роботи. Зважте, лише через 10 років після прийняття рішення розпочинають практичне будівництво комплексу. Як то кажуть, краще пізніше, ніж ніколи.

Дещо про першу чергу

Вона дасть змогу захороняти 533000 куб. метрів радіоактивних відходів. «Хоронитимуть» тут тверді неорганічні негорючі РАВ низької і середньої радіоактивності, які містять короткоіснуючі радіонукліди.

Сховище першого типу, приміром, призначене для захоронення відходів у залізобетонних контейнерах. Сховище другого типу — модульне, в якому «хоронитимуть» радіоактивні відходи без спеціального упакування.

Що є надзвичайно важливим у реалізації цього задуму? Рівень безпеки персоналу і захисту навколишнього середовища під час експлуатації комплексу сповна відповідатиме вимогам чинних законів і нормативних документів, які є нині в Україні.

За якими принципами здійснюватиметься захоронення РАВ? «Вектор» прийматиме не всі відходи, а лише паспортизовані з визначенням активності кожного радіонукліда та виду випромінювання. Це мають бути тверді, неорганічні і негорючі короткоіснуючі відходи Чорнобильського походження — з радіонуклідами, період розпаду яких менше 30 років. Відходи мають бути у спеціальних упаковках, з відповідною активністю випромінювання, поверхневого забруднення, потужністю еквівалентної дози на відстані 1 метра від поверхні відходів тощо.

Що там нині на майданчику?

Як повідомив на нещодавно проведеній прес-конференції генеральний директор ДСП «Техноцентр» Володимир Токаревський, будівництво комплексу ведеться відповідно до затверджених програм і порядку. Введено вже 11 об'єктів першочергової інфраструктури. До кінця нинішнього року передбачено ввести в експлуатацію 21 об'єкт. І знову все зводиться до фінансів, які, як і в попередні роки, «співають романси». Досі не профінансовано роботи з розробки та монтажу нестандартизованого обладнання, яке серійно не випускає промисловість. Щоб розв'язати цю проблему, на поточний рік передбачено 400 тисяч за потреби 2,9 млн. гривень. Для того, щоб готові об'єкти мали змогу працювати вже цього року, потрібен обслуговуючий персонал — 39 осіб та додаткові кошти на його утримання в обсязі близько 608 тисяч гривень. Будуть вони чи ні — поки що невідомо.

Потрібен не лише для ЧАЕС

Великий обсяг РАВ належить надійно перезахоронити з тимчасових і переповнених пунктів і сховищ Чорнобильської зони. Перевантажені і шість діючих міжрегіональних спецкомбінатів державного об'єднання «Радон».

Точно невідомо, скільки паливомістких матеріалів залишилося під «Укриттям». Їх потрібно буде вилучити і надійно заховати на віки.

Разом з тим РАВ «виділяють» чотири АЕС, що діють в Україні. Радіоактивні відходи утворюють також п'ять підприємств з добування та переробки радіоактивної руди. Джерела іонізуючого випромінювання використовують також понад 5 тисяч різних закладів та підприємств. Майже 105000 радіоізотопних приладів використовують більш як 2600 підприємств.

Тож «Вектор» ой як потрібен нині в Україні. Втім, він потрібен був ще вчора і позавчора. Але, як бачимо, скільки років втрачено, а нинішні темпи бажають кращого.

«Хоронити» потрібно не куби, а радіацію

На базі пускового комплексу — 1-ї черги «Вектора» постановою Кабінету Міністрів України від 15.04. 1999 року передбачено створення ЦПЗ — Центру з переробки та захоронення радіоактивних відходів. Переробляти —означає спершу переважно спалювати відходи, а захороняти попіл, якого буде значно менше за обсягом. Через цей центр «проходитимуть» довгоіснуючі відходи.

Спосіб убезпечення та захоронення довгоіснуючих, тобто високоактивних відходів, щонайменше на 1000 років залишається ще проблемним. Є пропозиції хоронити їх глибоко у геологічних сховищах—відпрацьованих вугільних чи соляних шахтах або в недоступних гористих місцях. Та хоч де б не захоронювали, спершу їх запаковуватимуть у надійні спеціальні контейнери. Нині триває пошук такого місця.

З радіоактивної деревини — тепло й електроенергію

Фахівці вважають, що нині у Чорнобильській зоні зберігається близько 1,5 мільйона кубічних метрів радіоактивно забрудненої деревини. Неважко уявити собі, скільки і яких потрібно сховищ, щоб захоронити її. Звичайно, значно зручніше спалювати відходи і захоронювати попіл. Але як спалити? На звичайному багатті? Не помітну оку і не чутну на запах радіацію рознесе в довкіллі. А чи не доцільно використовувати це тепло від спалення такої величезної маси деревини?

Вже кілька років над цією проблемою працюють фахівці Німеччини й України. Створено Європейський технологічний консорціум, який очолює провідна в галузі енергетики німецька компанія «Альстом Енергетичні Системи». У лютому минулого року проект поверхневої дезактивації Чорнобильської зони відчуження шляхом використання енергії біомаси схвалено Федеральним Міністерством Німеччини з питань навколишнього середовища, збереження природи та ядерної безпеки.

Чим привабливий цей проект для України? Передусім тим, що він дасть змогу легко захоронити концентровані у попелі тверді низькоактивні відходи після спалення біомаси. З іншого боку, цей проект дозволить виробляти такі потрібні в зоні відчуження теплову й електричну енергію. Адже якщо нині вся зона відчуження використовує 5,5 мегавата, то при створенні ось такої біоенергетичної станції, на думку авторів проекту, можна буде виробляти до 10 мегават електроенергії. І що важливо — без негативного впливу на навколишнє середовище. Жоден радіонуклід не повинен вилетіти в атмосферу. Їх шлях — лише у попіл, а потім — до надійних сховищ.

Що потрібно для реалізації такого проекту? Передусім політичне рішення на найвищому рівні. Автори проекту мають намір ознайомити з ним президентів України і Німеччини у вересні ц. р. Саме від глав двох держав залежатиме доля цих станцій. У такому хвилюючому очікуванні нині фахівці. А чи прислухаються до їх позиції президенти й ті, хто формулюватиме їхні висновки? Час покаже. Ясно одне, нехтувати думкою вчених, фахівців— злочин. Водночас слід пам'ятати, як дорого коштують і помилки вчених, і зневага до їхніх ідей чи думок невігласів.

Таке, пам'ятаємо, вже не раз було в нашій історії.

Щоб усі бачили і знали

...У згаданій на початку цієї статті нормі Конституції України є ще таке формулювання: «Кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена».

Цитую її, бо довкола захоронення радіоактивних відходів у Чорнобильській зоні точаться запеклі дискусії. А серед населення — тривога: чи не стане згодом комплекс «Вектор» всесвітнім могильником? А ще: коли врешті-решт і яким чином будуть вилучені паливомісткі маси із зони колишнього 4-го енергоблока ЧАЕС, як і де вони будуть захоронені?

Дотримання технології, безпека у поводженні з РАВ у нашій державі закладені в створеній державній політиці, визначеній Законом України «Про поводження з радіоактивними відходами», який було прийнято у 1995 році. В основі цієї політики держави—гарантування безпеки людей. А для цього треба вести чіткий облік кількості, активності радіоактивних відходів тощо.

Нині науково-дослідницьку, проектну, технологічну, експериментальну та виробничу діяльність спрямовану на переробку, зберігання та захоронення РАВ, здійснює в Україні Державне спеціалізоване підприємство «Техноцентр». Це ДСП проводить також науково-технічні дослідження з питань реміідації (відновлення) радіоактивно забруднених територій та виробництв енергії з радіоактивної біомаси.

Нещодавно «Техноцентр», якому, до речі, в цьому році виповнилося 5 років з часу створення, провів прес-конференцію. На ній і йшлося про всі порушені у цій публікації проблем. Його генеральний директор Володимир Токаревський, головний інженер Павло Корчагін, інші учасники конференції запевнили: надалі вся інформація про діяльність «Техноцентру», будівництво комплексу «Вектор», вилучення паливомістких мас із об'єкта «Укриття», захоронення РАВ буде відкритою і в Україні, і в світі.

Це дуже важливий крок «Техноцентру». Адже справді кожен має право...

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Спосіб убезпечення та захоронення високоактивних відходів на 1000 років залишиться проблемним

Наступ на «піратів» триває

Міжнародна федерація грамзапису не збирається миритися з масовим тиражуванням піратських компакт-дисків в Україні. Про це заявив у Вашингтоні її президент Джей Берман. «Міжнародна індустрія звукозапису повністю підтримує рішення США позбавити Україну пільг з безмитного експорту низки товарів, а також скласти список можливих торгових санкцій за порушення прав інтелектуальної власності та за невиконання минулорічної угоди зі США, — зазначив він. — Це рішення водночас свідчить про те, що і урядовим відомствам, і представникам індустрії звукозапису не вдалося шляхом переговорів домогтися створення законодавчої бази для боротьби з інтелектуальним піратством і ефективного виконання цих законів».

За словами Джея Бермана, федерація «взаємодіятиме з українськими офіційними особами з тим, щоб домогтися необхідних реформ і допомогти створити українську індустрію звукозапису, вільну від інтелектуального піратства».

Як повідомили агентству ІТАР-ТАКС у штаб-квартирі Міжнародної федерації звукозапису, що об'єднує 1400 звукозаписувальних компаній в усьому світі, «Україна є найбільшим виробником і поширювачем піратських оптичних медіапродуктів у Європі». За даними федерації, в Україні діє п'ять підприємств, на яких виробляється до 70 мільйонів піратських компакт-дисків на рік, що надходять більш як у 30 країн, у тому числі в США, Велику Британію, Ізраїль, Парагвай, Перу, Італію, Грецію та Німеччину. «Ми цю справу так не залишимо», — зазначила у розмові з кор. ІТАР-ТАКС представник федерації Фіона Харлі, додавши, що загальні збитки від розповсюдження піратських компакт-дисків становлять 300 мільйонів доларів на рік.

Так горіли плакати із зображенням японського прем'єр-міністра Джунічіро Коїзумі біля консульства Японії в Гонконзі. Демонстранти протестували проти відвідання ним у Токіо синтоїстського храму Ясукуні, де вшановуються військові, зокрема й ті, котрі загинули свого часу «за імператора». Аналогічні протести відбулися в Південній Кореї і на Філіппінах. Річ у тім, що, на думку філіппінців, китайців і корейців, своєю акцією Коїзумі вшанував також і військових злочинців, які брали участь у безчинствах японської армії у цих країнах. Відвідання прем'єром храму Ясукуні спричинило дискусії і в самій Японії.

Друзів підтримаємо не тільки словом?

На черговому брифінгу в МЗС України було оприлюднено заяву міністерства з нагоди підписання рамкової угоди про врегулювання кризи в Македонії. У заяві йдеться про послідовну позицію України, яка «виступає за врегулювання конфлікту виключно мирними, політичними засобами». Виходячи з цього, наша країна вітає завершення переговорного процесу і «висловлює сподівання на припинення протистояння». Також у заяві підкреслюється підтримка «законного прагнення Македонії захистити свій суверенітет і територіальну цілісність» та «готовність і надалі надавати всебічну підтримку урядові дружньої Македонії».

Практичною стороною завершення переговорів для України є можливість відновлення поставок військової техніки македонській армії. Адже наша країна припинила ці поставки саме до завершення мирних переговорів. Можливість продовження контрактів під час брифінгу підтвердив заступник начальника прес-служби МЗС Валерій Джигун. За його словами, відновлення експорту зброї згідно з україно-македонським договором про дружбу і співробітництво — це питання часу. Водночас В. Джигун заперечив можливість присутності українських військових у складі 3500 миротворців, введення яких до Македонії відбудеться згідно з підписаною угодою. За його словами, таких кроків «поки що не передбачено».

Також журналістів було поінформовано про україно-румунські консультації, метою яких є мінімізація наслідків майбутнього запровадження Румунією візового режиму для громадян України. До кінця цього року планується розробити і підписати «Угоду про умови взаємних поїздок громадян», котра дала б змогу спростити перетин кордону. Такі само консультації проводяться з усіма країнами—кандидатами на вступ до ЄС.

Олег ДЕНИСОВ.

Голос Буша приємний, та Китай не зачаровує

Нині склалися добрі умови для розвитку китайсько-американських відносин. Про це заявив Голова КНР Цзян Цземінь в інтерв'ю газеті «Нью-Йорк таймс». У жовтні, нагадав він, у Шанхаї відбудеться нарада країн—учасниць Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. Також Президент США Джордж Буш має намір відвідати Пекін. «Усі ці кроки нададуть імпульсу нашим відносинам», — наголосив китайський керівник.

Він зазначив, що особисто ще не зустрічався з главою Білого дому. «Нещодавно, коли я здійснив візит президентові Путіну, він інформував мене про свої зустрічі з президентом Бушем, — сказав Цзян Цземінь. — А 5 липня цього року президент Буш зателефонував мені, і ми мали розмову... З його голосу я відчув, що це президент, з яким ми можемо вести справи».

Висловивши готовність до розширення контактів з Вашингтоном, Голова КНР водночас дав зрозуміти, що Пекін не має наміру відступати від принципових позицій в галузі безпеки. У відповідь на запитання про те, чи нарощуватиме Китай військовий потенціал, якщо США розпочнуть здійснювати свій проект створення системи протиракетної оборони, він наголосив: «Ми збільшили б наш оборонний потенціал залежно від розвитку міжнародної ситуації й зробили б це виняткової з метою самооборони». Крім того, Цзян Цземінь заявив: «Ми виступаємо проти продажу озброєнь США Тайваню». За його словами, дії Вашингтона, спрямовані на військове посилення Тайваню, «геть неправильні». «Така практика, — зазначив китайський керівник, — не відповідає інтересам народу Тайваню, не сприяє миру в Азії, а також завдає шкоди інтересам самих США».

Дошку зняли, пам'ятник встановили

У столиці Латвії відкрито пам'ятник великому шахістові, 8-му чемпіонові світу Михайлу Талю. Ініціатор увічнення його пам'яті — колишній голова Спілки письменників Латвії, колишній посол у Росії і фундатор Народного Фронту Яніс Петерс. Пам'ятник відкрито в центрі міста, у Верманському парку, за сто метрів від славетної «Баранки» — колишнього Будинку культури працівників автотранспорту. Саме там зробив свої перші кроки до світової слави Мишко Таль.

Він народився в Ризі, закінчив Латвійський держуніверситет, працював багато років редактором місцевого часопису «Шахи», виявивши неабиякі журналістські здібності. Все життя виступав від спорттовариства «Даугава». Не дивно, що для багатьох рижан ім'я Таля — такий само об'єкт гордощів, як, скажімо, імена Аркадія Райкіна чи Раймонда Паулса. Щоправда, недавно з будинку, де мешкав великий шахіст, зняли встановлену ще за радянських часів меморіальну дошку. Вона чимось не сподобалася новому домовласникові.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Розумні п'ють вино

Данські науковці в пошуках відповіді на запитання, чому люди, які п'ють вино, краще зберігають здоров'я, встановили: просто ці люди — розумніші, багатші і освіченіші за інших. Менша поширеність серцевих захворювань серед них може бути пов'язана з можливістю ведення здорового способу життя і кращим медичним наглядом, а не з самим фактом вживання вина, **повідомляє Ассошіейтед Пресс**. Було обстежено 363 чоловіків і 330 жінок віком від 29 до 34 років. У групі людей, що п'ють вино, виявився вищим коефіцієнт інтелекту, а також рівень достатку і освіченості порівняно з групами непитущих і споживачів пива.

Хроніка. Факти. Події

■ Тель-Авів

Око за око...

Учора в центрі палестинського міста Наблус на Західному березі річки Йордан стався потужний вибух. За даними очевидців, від отриманих поранень загинув один палестинець. Його розпізнали як 19-річного Шаді аль-Асфурі, активіста організації ФАТХ. Палестинці припускають, що вибух організували ізраїльські спецслужби. Також учора вранці ізраїльські танки увійшли в палестинське місто Дженін, де захопили будівлі поліції та міської адміністрації. Раніше ізраїльтяни заявляли, що терористи-камікадзе, котрі зорганізували вибухи в Єрусалимі та передмісті Хайфи, — вихідці з Дженіна.

■ Богота

Виконували інтернаціональний обов'язок?

Влада Колумбії заявила, що заарештовано, як гадають, трьох членів Ірландської республіканської армії. Вони навчали лівих повстанців так званої терористичної тактики і, зокрема, використанню вибухівки.

■ Вашингтон

Санкції можуть зняти

США заявили про те, що незабаром вони можуть зняти або пом'якшити санкції проти Індії, запроваджені після здійснення нею низки ядерних випробувань у травні 1998 року. Заступник держсекретаря США Річард Ермітедж в інтерв'ю газеті «Вашингтон пост» сказав: адміністрація Буша займеться цим наступного місяця, коли збереться Конгрес.

■ Гавана

Усенародне свято

75-річчя Фіделя Кастро відзначали на Кубі масовими урочистостями. Газети вихваляли президента, державне телебачення підготувало спеціальну серію програм з цієї нагоди, а компартія провела святкові заходи. Сам Кастро відзначив ювілей у Венесуелі, в товаристві свого друга та однодумця — президента цієї країни Уго Чавеса.

■ Хартум

І тут паводок

Підняття рівня води в Нілі загрожує затопленням столиці Судану місту Хартуму. Під водою вже опинилося багато сіл, і десятки тисяч людей змушені були рятуватися від паводку. Представники Міжнародного Червоного Хреста та Червоного Півмісяця зазначають, що в низці районів вода досягла рекордного за останні 20 років рівня.

■ Фотофакт

Учора Президент Пакистану Первез Мушарраф урочисто підняв національний прапор: там святкували 54-ту річницю незалежності. Колоніальне правління Великої Британії скінчилося в Пакистані 14 серпня 1947 року. Сьогодні, до речі, День незалежності святкує сусіда Пакистана — Індія. Теж 54-ту річницю.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

«Голос України», 15 серпня 2001 року. № 145 (2645)

Оборона Києва: героїзм і трагедія

Ще належно не вивчено і не осмислено окремі події і факти

Усі ми свідки того, як кожного року відзначається трагедія Бабиного Яру. У визначений день проводиться гуманна акція пам'яті загиблих за участі екс- і нинішнього Президента України, делегації з Ізраїлю, широкої громадськості Києва. Але чому так не відзначається трагедія, що за кількістю загиблих у багато разів перевищує Бабин Яр, — трагедія оборонців Києва у вересні 1941 року?

Ці трагедії у часовому вимірі продовжують одна одну. Згідно з рапортами німецько-фашистського командування «Баришівський котел», в який потрапили оборонці Києва — війська й народні ополченці — в середині вересня 1941 р., був ліквідований 30 вересня, і того самого дня почалися масові розстріли у Бабиному Яру.

Нові покоління мало обізнані з тим, що в найкритичніший період початку війни на тривалий час, два з половиною місяці, в боях за Київ було затримано стрімкий наступ німців на Схід і зірвано план «бліскавичної війни». Гітлер планував прийняти парад своїх військ на Хрещатику в середині липня — через три тижні після початку війни, але парад разом з Муссоліні він змушений був прийняти не в Києві, а неподалік Умані. У ньому взяли участь війська з-під Білої Церкви, що брали, але ще не взяли Київ. Замість того фюрер наказав танковому генералу Клейсту взяти Кременчук, перейти на лівий беріг Дніпра і з'єднатися у Лохвиці Полтавської області з танковими з'єднаннями Гудеріана, якому було наказано повернути з Московського напрямку на південь. Гудеріан прибув у Лохвицю 13 вересня, а Клейст із своїми танками — 15-го. Сталін дав наказ залишити Київ 18 вересня, коли Південно-Західний фронт з чотирма арміями був уже у кільці оточення.

Перебіг тих подій коментують у своїх мемуарах німецькі генерали, відзначаючи свій тактичний успіх у здійсненні цієї операції, але сам факт прийняття Гітлером «фатального рішення» повернути великі військові угруповання з Московського на Київський напрямок оцінюється ними як стратегічна помилка Гітлера, що призвела до поразки Німеччини у другій світовій війні. Колишній начальник генерального штабу сухопутних військ Німеччини генерал-полковник Ф. Гальдер кваліфікує битву під Києвом «найбільшою стратегічною помилкою у східному поході».

Але ця, за словами німецьких генералів, «грандіозна битва під Києвом», що крізь перспективу часу оцінюється ними як одна з вирішальних у перемозі над рейхом, чомусь не отримує відповідної оцінки в наших засобах інформації, як і висвітлення її трагічного фіналу. І саме тому, що ця битва закінчилася оточенням, яке супроводжувалося величезними людськими втратами. Замовчується та обставина (начебто її взагалі не було), що трагічний фінал оборони Києва був позначений тим, що наказ Сталіна про відведення військ був проголошений не тоді, коли цього вимагала обстановка, а вже по тому, як зімкнулося кільце і оборонці міста потрапили в оточення. В ньому опинилися і загинули сотні тисяч солдатів і офіцерів чотирьох армій Південно-Західного фронту, що билися за Київ, включаючи штабну колону чисельністю 1000 осіб. Серед них були 800 офіцерів і генералів на чолі з командувачем фронту генерал-полковником М. Кирпоносом, які загинули під Лохвицею на Полтавщині.

Такої ж участі зазнала й переважна більшість ополченців, представники цивільних структур, що до останнього забезпечували життєдіяльність столиці, а також висококваліфіковані фахівці, досвідчені керівники підприємств. Одиниці залишилися живими з-поміж керівництва міста, області та районів. Якщо говорити про облвиконком, головою якого був мій батько Трохим Якович Костюк, котрий з початком війни став членом штабу оборони міста, то з п'яти його заступників і з усіх завідувачів відділів вдалося вийти з оточення лише одному.

Захисники міста залишили правобережний Київ 18 вересня, Дарницю — 21 вересня, рухаючись у напрямку Борисполя і далі. Біля Березані довжелезну колону київських оборонців, озброєних лише стрілецькою зброєю, зустріли танки Гудеріана, а німецька авіація на бриючому польоті розстрілювала їх упритул. Протягом тривалого часу трагедія, що сталася під Березанню і Борщами, замовчувалася. І тільки відзначаючи 50-ту річницю події, біля Бориспільського шосе спорудили пам'ятник полеглим захисникам Києва.

Вище вже цитувалися мемуари німецьких генералів. Цінними є також мемуари тодішнього начальника Генштабу радянських збройних сил Г. Жукова. Перед війною він командував Київським військовим округом, добре знав ситуацію. Передбачаючи можливість оточення армій Південно-Західного фронту, він попереджав Сталіна про необхідність вчасного залишення Києва. Але Сталін дотримувався іншої думки, вважав, що Київ максимально, до останньої можливості, повинен стримувати навальний наступ німецько-фашистських військ, знекровлюючи їх і відтягуючи на себе основний удар. Щоб запобігти оточенню, М. Кирпоносу, за планом Сталіна, мав допомогти командувач Брянського фронту, але, на жаль, цього не сталося. Трагічний фінал оборони Києва Г. Жуков кваліфікував як наслідок «помилки» Сталіна. Щоб не акцентувати увагу на цій «помилці», Києву за часів Сталіна не надавався статус міста-героя, героїка оборони столиці України замовчувалася. На жаль, і нині сповна вона не висвітлюється.

Склалася парадоксальна ситуація, що не ми, не у нас розкривалося і навіть тепер не розкривається значення оборони Києва, а самі німецькі генерали акцентують увагу на тому, що оборона Києва зіграла визначальну роль в їхній поразці у війні. Саме німецькі генерали відзначають значення «запеклих боїв» за Київ і загалом Київської стратегічної оборонної операції у втриманні їх наступу на Москву. Саме від них ми дізнаємося про втрати німців у боях. За даними начштабу сухопутних військ Гальдера, німці щоденно втрачали 1600 осіб. За даними Гудеріана, тільки в 6-й танковій дивізії із 80 танків залишилося 10. Після взяття Києва німці змушені були облаштувати 20 кладовищ для поховання солдатів і офіцерів. Поважні чини були поховані біля Маріїнського палацу і більш як 2000 осіб — на Аскольдовій могилі.

В осмисленні подій, пов'язаних з обороною Києва, ще й тепер, через 60 років після неї, залишається багато запитань, на які немає однозначної відповіді. Серед них насамперед таке: чи варто взагалі було військовим з'єднанням залишати київську оборону після того, як 15 вересня, рухаючись назустріч одна одній, з'єдналися танкові групи Гудеріана і Клейста.

У кільце їх оточення потрапили армії Південно-Західного фронту, що були дисльоковані в чотирьох областях Лівобережної України. У межах цього великого кільця оточення склалося мале кільце, так званий «Баришівський котел». Це були головним чином військові з'єднання 37-ї армії, які разом з народними ополченцями безпосередньо забезпечували оборону близьких підступів до Києва. 37-му армію очолював генерал Власов, який, як пізніше стало відомо, проявив себе не кращим чином, і саме ця армія, а також деякі інші військові з'єднання та народні ополченці прикривали вихід з Києва цивільних оборонців і жителів, які не хотіли залишатися у місті. Надзвичайно тяжкі випробування випали на долю оточених: блукання по території, захопленій ворогом, безжальне знищення їх німцями усіма засобами воєнної зброї на всьому шляху їх пересування.

Генерал-полковник В. Алідін, що перед війною працював у Києві і був учасником подій, пов'язаних з виходом военних і цивільних оборонців з Києва і їх рухом на Схід, у своїх мемуарах, що були видані в 1993 році в Москві, малює страшні картини загибелі військових і тих цивільних киян, яких вони повинні були прикривати. Всі ці люди якимось чином потрапили в село Борщі — півострів, оточений з трьох боків топкими болотами. «На моє особисте розуміння, — пише Алідін, — наші частини потрапили в пастку, хитро влаштовану ворогом. У село вела лише одна дорога, якою під вогнем, з великими втратами, увійшли, як у мишоловку, основні сили 37-ї армії. Затоплюючи машини, ламаючи дерев'яні споруди, намагалися побудувати хоч якусь переправу через болото, але більшість життів тут було загублено. Вранці можна було побачити, як тут і там з болота стирчали руки, ноги, чулися крики і стогін, але ніхто не просив допомоги, бо допомоги потребували всі».

Такі, а за масштабами ще більші, трагедії описують ті захисники Києва, що опинилися у великому кільці оточення на далеких підступах до Києва. Дуже мало кому вдалося вийти з оточення. Згадую заступника батька З. Олійника, якому з неймовірними труднощами вдалось вирватися з цього пекла. Він навідався до нас, щоб розповісти про свою останню зустріч з батьком. Ми побачили людину, яку важко було впізнати. Красивий, енергійний, молодий чоловік посивів, катастрофічно схуд, а його змарніле обличчя мало на собі відбиток усіх страждань і випробувань, що випали на його долю. Одяг на ньому був вкрай зношений, якщо взагалі лахміття, котре було на ньому, можна було назвати одягом. Мати віддала костюм, який зберігала на випадок повернення батька. Коли ми сіли за стіл, то побачили, як на тлі нового темно-синього костюма пересувається величезна воша. Через кілька днів З. Олійника забрав на посаду секретаря Московського обкому партії М. Хрущов. Але працювати Захарові Федоровичу довго не випало, бо він помер і був похований на Новодівичому цвинтарі.

Малокомпетентні у військових справах люди, головним чином рідні загиблих, висловлювали переконання, що краще було б, коли б їх рідні загинули в боях за Київ, в самому Києві, ніж, залишивши його, змушені були рятувати своє життя не в бою, а, по суті, безбройно, втікаючи і ховаючись від прицільного вогню ворога. Що стосується мене, то, відчуваючи в серці невщухаючий біль за розстріляного німцями в одному із сіл Березані батька, за сотні тисяч військових і киян, котрі не у відкритому бою і не зі своєї вини безславно загинули, я намагалася висвітлити в своїх опублікованих статтях трагедію, яка сталася на болотах Київщини.

Аналізуючи літературу, присвячену обороні Києва, звертаєш увагу на те, що немає єдності думок у висвітленні цілої низки питань, а деякі з них взагалі висвітлюються необ'єктивно. Наприклад, під час висвітлення питання оточення Києва і причин величезних людських втрат у солідній книзі, що вийшла друком 2000 року під назвою «Подвиг на віки», автори чомусь замовчують роль у цій трагедії запізнілого наказу Верховного головнокомандувача про відвід військ й усіх інших оборонних з'єднань, а також цивільних структур з Києва. Чітко не відповідають автори на запитання: чи результатом виконання стратегічної установки головнокомандування були зруйновані на Хрещатику кращі будинки, як можливі місця перебування німців? Потім самі ми важкою працею і з великими матеріальними витратами відбудовували Хрещатик. До слова буде сказано, моїй матері, яка після визволення міста працювала головою Ленінського (тепер Старокиївського) райвиконкому, довелося виконувати величезну організаційну роботу з відновлення Хрещатика, а мені, як і всім моїм ровесникам, — розбирати цеглу на його завалах. Чи виправдане втілення в життя тактики «випаленої землі»?

Нема єдиної думки й про поховання генерала М. Кирпоноса. Генерал-полковник В. Алідін у своїх мемуарах пише: «В 1942 году немцы устроили фарс: якобы из почтения к геройской смерти генералов Кирпоноса и Тупикова перевезли их останки с места гибели в Киев и захоронили тело М. Кирпоноса в Ботаническом саду, рядом с университетом, а тело В. Тупикова — в одном из парков города. После освобождения Киева советскими войсками в 1943 году я приходил к могиле М. Кирпоноса в Ботанический сад и низко поклонился его праху...» («Опаленная земля». Военные мемуары. М, 1993 р., с. 95). Постає запитання, чи справді німці перепоховали прах Кирпоноса в Києві, чи це твердження Алідіна не відповідає дійсності?

У присвячених обороні Києва публікаціях ставиться й обговорюється питання: оборона Києва — поразка чи перемога? З одного боку, це була величезна битва, що зіграла значну роль у перемозі Радянського Союзу в найбільшій війні, а з другого, битва за Київ завершилася трагедією оточення великої армії, народних ополченців і цивільного населення з великими людськими втратами. І в цьому разі про перемогу мова йти не може. Тільки всебічне об'єктивне висвітлення подій оборони Києва без усіляких упереджень замовчувань і викривлень дасть можливість нам осмислити позитивне і негативне.

Поки що оборона Києва достатньо не вивчена. Належним чином не осмислені окремі події і факти, зумовленість тих чи інших рішень, що приймалися, і навіть особливості поведінки людей в екстремальних ситуаціях. Адже загроза, що нависла над містом, привела до формування такого свідомого і підсвідомого морально-психологічного стану захисників міста, якого не було в мирний час: проявів масового героїзму, незламної волі, цілковитого підкорення особистих інтересів одній великій меті —здобуттю перемоги над ворогом. І саме завдяки прояву таких якостей оборонці Києва стримували ворога. Трагедія їх після залишення Києва 18 вересня — окреме питання.

Нінель КОСТЮК,
доктор філософських наук, професор, член жіночої секції Всеукраїнської ради ветеранів війни і праці.
Фото ДІНАУ.

Це була величезна битва, що зіграла значну роль у перемозі

Фінансовий звіт АТ «Український іноваційний банк» на 1 січня 2001 р.

Одиниця виміру — тисяч гривень

Балансовий звіт

Рядок	Найменування статті	За 2000 рік	За 1999 рік
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	60510	38586
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	6	6
3	Кошти в інших банках	28421	30883
4	Цінні папери на продаж	3305	2736
5	Кредити та заборгованість клієнтів	103413	76527
6	Інвестиційні цінні папери	1310	1555
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	310	332
8	Основні засоби та нематеріальні активи	54881	51093
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	1522	733
11	Інші активи	4654	31744
12	**Усього активів**	**258332**	**234195**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	10275	21118
14	Кошти клієнтів	215882	167999
15	Інші депозити	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	772	1221
19	Інші зобов'язання	15236	3750
20	**Усього зобов`язань**	**242165**	**194088**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	20000	20000
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	(805)	0
24	Емісійні різниці	12	12
25	Резерви	5000	5733
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	23485	23485
27	Нерозподілений прибуток	(31525)	(9123)
28	**Усього власного капіталу**	**16167**	**40107**
29	**Усього пасивів**	**258332**	**234195**

Звіт про прибутки та збитки

Рядок	**Найменування статті**	**За 2000 рік**	**За 1999 рік**
1.1	Процентний дохід	30328	42172
1.2	Процентні витрати	(27733)	(22208)
1	**Чистий процентний дохід**	**2595**	**19964**
2.1	Комісійний дохід	20500	18391
2.2	Комісійні витрати	(3057)	(2282)
2	**Чистий комісійний дохід**	**17443**	**16109**
3	**Дивідендний дохід**	**53**	**4**
4	**Чистий торговельний дохід**	**8381**	**7527**
5	**Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів**	**0**	**(24)**
6	**Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій**	**59**	**0**
7	**Інший операційний дохід**	**2006**	**2212**
8	**Операційний дохід**	**30537**	**45792**
9	Загальноадміністративні витрати	(21171)	(22684)
10	Витрати на персонал	(9036)	(11769)
11	**Прибуток від операцій**	**330**	**11339**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(22363)	(38648)
13	**Прибуток до оподаткування**	**(22033)**	**(27309)**
14	Податок на прибуток	(1102)	(623)
15	**Прибуток після оподаткування**	**(23135)**	**(27932)**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	753
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**(23135)**	**(27179)**

Згідно вимог Національного банку України АТ "Укрінбанк" одноразово станом на 01.07.2000 р. повністю сформував страхові резерви в сумі 22,4 млн. грн. по кредитах 93-96 рр., що відобразилось на фінансовому результаті банку.

Звіт про рух грошових коштів (непрямий метод)

Рядок	Найменування статті	За 2000 рік	За 1999 рік
	I. Операційна діяльність		
1	**Чистий прибуток (збиток) поточного періоду**	**(23135)**	**(27179)**
	Поправки чистого прибутку		
2	Нараховані витрати	(449)	(186)
3	Нараховані доходи	(789)	11115
4	Амортизація основних засобів	2126	1918
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	22566	30351
6	Торговельний результат	(481)	301
7	Нарахований та відстрочений податок	14	170
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	134	183
9	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії	(112)	(4)
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(344)	(56)
11.	Інший рух коштів, які не є грошовими	1629	(961)
12	**Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку**	**1159**	**15652**
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	3738	10306
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(20377)	6371
15	Зменшення (збільшення) інших активів	(2552)	856
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	0	0
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	(10842)	(45837)
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	49031	40062
19	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	(1346)	(17784)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	42	30445
21	**Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності**	**17694**	**24419**
22	**Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності**	**18853**	**40071**
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(123)	(1090)
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	192	(12)
25	Зменшення (збільшення) вкладень у дочірні установи	(59)	985
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(5508)	(3664)
27	**Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності**	**(5498)**	**(3781)**
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	0	
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	10869	
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	(805)	4934
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	0	0
32	**Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності**	**10064**	**4934**
33	**Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів**	**23419**	**41224**
34	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**61857**	**20633**
35	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	**85276**	**61857**

Висновок незалежних аудиторів

Акціонерне товариство
"Український Інноваційний Банк",
м. Київ

Раді акціонерів
Правлінню

Ми провели аудит фінансової звітності "Українського Інноваційного Банку", м. Київ, Україна (далі по тексту "Банк") за рік, який закінчився 31 грудня 2000 року. Ця фінансова звітність, яка складається зі Звіту про прибутки та збитки за рік, який закінчився 31 грудня 2000 року, Балансового звіту, станом на зазначену дату, а також відповідних їм Звіту про рух грошових коштів та Звіту про зміни у власному капіталі, Облікової політики та пояснювальних приміток, була складена у відповідності до вимог чинних, на дату балансового звіту, Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також Законодавства України та вимог Національного Банку України стосовно бухгалтерського обліку та звітності комерційних банків. Відповідальність стосовно зазначеної фінансової звітності несе керівництво Банку. Нашим обов'язком є висловлення нашого професіонального висновку стосовно цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту.

Ми провели наш аудит у відповідності з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" та "Національних нормативів аудиту в Україні". Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок та перекручень. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності. Аудит також включав оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом звітного періоду, а також оцінку наданої фінансової інформації в цілому. Ми вважаємо, що проведена нами аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для формування нашого аудиторського висновку.

Під час вивчення початкових залишків за рахунками бухгалтерського обліку Банку ми звернули увагу на те, що станом на 31 грудня 1999 року Банк недосформував резервів під кредитні ризики за кредитами та заборгованістю клієнтів на загальну суму 15,847 тис. грн. Формування згаданих резервів Банк здійснив протягом 2000 року. Вплив вказаного перекручення на стан активів та накопичених прибутків Банку станом на 31 грудня 2000 року було анульовано в часі. Проте, це перекручення зменшує фінансовий результат звітного року на згадану суму.

Ми підтверджуємо, що фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно відображує фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2000 року. Внаслідок впливу фактору, викладеного у попередньому абзаці, результати діяльності Банку за звітний рік занижено на 15,847 тис. грн. Фінансова звітність підготована на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку та у відповідності до вимог чинних, на дату балансового звіту, Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також Законодавства України та вимог Національного Банку України стосовно бухгалтерського обліку та звітності комерційних банків.

10 липня 2001 року

Алла І. Савченко
Сертифікований аудитор
Президент БДО Интернешнл.

Звіт про зміни у власному капіталі

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	**Капітал та резервні фонди, усього**	1999 рік
1	Залишок на 1 січня	20000	12		5734	23485	(9124)		**40107**	62352
2	Переоцінка основних засобів									(12)
3	Переоцінка нематеріальних активів									
4	Дивіденди за минулий рік сплачені									
5	Капіталізовані дивіденди за минулий рік									
6	Чистий прибуток						(23135)		**(23135)**	(27179)
7	Розподіл у загальні резерви банку				(5135)		734		**(4401)**	9
8 8	Розподіл у резервні фонди				4401				**4401**	
9	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал									4791
10	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)									
11	Купівля власних акцій			(805)					**(805)**	(212)
12	Продаж раніше ви-куплених власних акцій									376
13	Ефект змін в облікових політиках або виправ-лення суттєвих помилок									(18)
14	Залишок за станом на 31 грудня	20000	12	(805)	5000	23485	(31525)		**16167**	40107

Голова Правління АТ "Укрінбанк" **В. М. Лавренчук**
В. о. головного бухгалтера **В. В. Смолинський**

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушив справу № 10/2905 про банкрутство малого приватного підприємства «Радіус-1» (адреса: Черкаська обл., Звенигородський р-н, м. Ватутіне, вул. Ювілейна, 12), п/р 26008301786536 в Черкаському Центральному відділенні Промінвестбанку України, МФО 354091, код 14217499.

Розпорядником майна призначено Зозулю Сергія Івановича (ліцензія № 000451), 18016, м. Черкаси, вул. Героїв Сталінграда, 20, кв. 116, т. 43-55- 51.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушив справу № 10/2904 про банкрутство приватної фірми «Станіслав» (адреса: Черкаська обл., смт. Катеринопіль, вул. Леніна, 16), п/р 26000301786631 в Черкаському Центральному відділенні Промінвестбанку України, МФО 354091, код 21374182.

Розпорядником майна призначено Зозулю Сергія Івановича (ліцензія № 000451), 18016, м. Черкаси, вул. Героїв Сталінграда, 20, кв. 116, т. 43-55-51.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва № 24/522-б від 03.08.2001 р. приватне підприємство «Нілс» (м. Київ, вул. Металістів,17,. к.401, р/рахунок 26008126401 у АКБ «ІНТЕГРАЛ» м. Києва, МФО 320735, код ЄДРПОУ 31058752) визначено банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Ламонову О. М. (ліц. № 000219, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,70, оф.2, тел: 234-96-89).

Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дня публікації оголошення.

Ліквідатор Чеснова Н. В. (ліцензія № 000160) повідомляє про ліквідацію ВАТ «Царичанський Агротехсервіс» (код ЄДРПОУ 03569574, с. Івано-Яризівка Царичанського району Дніпропетровської області) у зв'язку з визнанням його банкрутом згідно з постановою господарського суду Дніпропетровської області від 26.07.2001 р. № 26/43-01.

Претензії приймаються протягом місяця, Тел.(0562) 36-10-75.

Общество с ограниченной ответственностью **«Авант»** объявляет о своей ликвидации. ЗКПО 14179706. Претензии принимаются по телефону 47-52-21.

ТОВ «Малолисовецьке» с. Малі Лисовиці Сквирського району Київської області, ідентифікаційний код 05493533 згідно рішенння зборів учасників «10 серпня 2001 року оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються ліквідаційною комісією протягом одного місяця з дня публікації оголошення».

Принято решение о ликвидации **ОАО «Крымская компания развития и поддержки инвестиций».** Код ОКПО 25228391, юридический адрес: Украина, Автономная Республика Крым, 95013, г. Симферополь, ул. Севастопольская,43.

Претензии принимаются в течение 2-х месяцев со дня опубликования данного объявления.

Ліквідаційна комісія повідомляє про ліквідацію **ТОВ «МАВС ЛТД»,** код ЄДРПОУ 19252827. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з моменту публікації цього оголошення за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська,10. корп. А.

Загальні збори акціонерів **ЗАТ «ІВЕКО УКРАЇНА»** відбудуться 02 жовтня 2001 року в офісі компанії за адресою: м. Київ, вул. Васильківська,1. Початок зборів об 11.00 за місцевим часом.

Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 10.45.

Порядок денний:

1. Затвердження річного балансу, звіту про фінансовий стан підприємства та іншої бухгалтерської документації за 2000 рік.
2. Розпорядження акціями Компанії, які належать самій Компанії, та внесення змін до Статуту Компанії, пов'язаних з розпорядженням акціями.
3. Внесення змін до організаційної схеми Компанії.

Генеральна дирекція ЗАТ «ІВЕКО УКРАЇНА»

Господарським судом Львівської області порушено справу про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. Кооперативу «Майстер», справа № 7/102-21/49, юридична адреса: Львівська область, Пустомитівський район, с. Липники, 293, ЗКПО 20792925, р/р 26009276419001 в Західному головному регіональному управлінні «Приватбанк», МФО 325321, м. Львів, вул. Гуцульська, 15.

Розпорядник майна арбітражний керуючий Михайлюк Ростислав Юліанович (ліцензія № 551 від 30.03.2000 р.).

Господарський суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня публікації цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Повідомляєм про ліквідацію дочірнього підприємства **«Вікторія»** відкритого акціонерного товариства «Ярошенське хлібоприймальне підприємство».

Код ЄДРПОУ 30616995. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування.

Закрите акціонерне товариство **«Піківець»** код 05281593 оголошує про ліквідацію підприємства в зв'язку з реорганізацією.

Закрите акціонерне товариство **«Кухар»,** що зареєстроване Дарницькою районною адміністрацією м. Києва 04.11.1998 року, ЗКПО 30210556, за адресою: 02099, м. Київ, вул. Зрошувальна, 15б, повідомляє про свою ліквідацію згідно з Рішенням Загальних Зборів Акціонерів від 10 серпня 2001 року.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 02093, м. Київ, вул. Бориспільська, 10. Телефон для довідок: 8(044) 566-32-23.

Ліквідаційна комісія.

Заквітчані орнаменти доярки

Сільські новини

Ірина Сидненко із села Чумаки на Дніпропетровщині надоює від кожної з 50 корів більш ніж по десять тисяч кілограмів молока на рік.

Десятиліття тому вже за тритисячні надої нагороджували орденами і медалями. Уславлена в минулому доярка із Сумської області Марія Савченко, яка отримувала від корови по 8 900 кілограмів молока на рік, стала двічі Героєм Соціалістичної Праці. На запитання заступникові міністра аграрної політики України Роману Шмідту про цей показник сьогодні останній розвів руками:

— На жаль, таких даних не маю.

— А хто з доярок є лідером у державі? — не вгавали ми.

— І цього сказати не можу, — чесно зізнався Роман Михайлович.

Розмова відбувалася у літньому таборі утримання великої рогатої худоби ВАТ «Чумаки» під Дніпропетровськом. Високий київський гість завітав сюди разом з посланцями аграрного євробізнесу, щоби познайомити їх з необмеженими можливостями українського села. Агрофірма «Чумаки» нічим не поступається західним фермерським господарствам. Нас не полишала думка, чому рідна українська держава в останні роки так фатально розгубила свої позиції в царині високопродуктивного молочного скотарства і нині шукає підмоги в особі «спроможного іноземного інвестора»? І чому, ніби щиро воліючи повернути колишню славу, майже не стимулює сумлінних трудівниць?

— А в нас же, окрім Ірини Сидненко, по десять тисяч кілограмів молока надоюють і Алла Фурсова, і Тамара Гарбар, наближаються до цього й майбутні десятитисячниці, — хвалиться головний зооінженер ВАТ «Чумаки» Володимир Данько.

Галина Андрющенко, завідувачка першою фермою ВАТ «Чумаки», каже, що 2-3 роки тому уславили Ірину Сидненко як чемпіонку області. А торік її досягнення так ніхто й не перевершив. Одначе і Галина Кузьмівна згодна, що працю жінки держава не помічає. Нескінченна «ударна вахта» Ірини Сидненко та її подруг по фермі щодня — з третьої ранку і до пізнього вечора — біля корів. Кожну почисть, кожній вкинь силосу, сіна, буряків чи іншого харчу, а потім прибери з корит недоїдки. Це і важкі відра з дертю та майже 30-кілограмові доїльні апарати з молоком, котрі щодня сотні разів треба знімати, переносити і знову налаштовувати.

Ірина Сидненко нетутешня. Народилася і виросла у Сніжному на Донеччині. Там вийшла заміж за шахтаря, народила сина і доньку. І все було б добре, та її чоловік Ігор Миколайович несподівано дістав травму у вугільному вибої. На запрошення родичів переїхали у Чумаки, що на Дніпропетровщині. Ігор пішов черговим на насосну станцію зрошувальної мережі, а Ірина — на ферму. Нині вже закінчують облаштовувати новозбудовану для себе оселю, яку Ірина саме почала розмальовувати яскравими й барвистими квітками.

— Ви ж бачили заквітчані орнаментом корпуси наших ферм, — привернув нашу увагу головний зооінженер Володимир Данько, — їх з власної ініціативи розмалювала Іра Сидненко. Наш місцевий петриківський розпис так захопив жінку, що вона нині не поступається й майстриням...

Михайло СКОРИК,
Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

На знімку: Ірина Сидненко, майстер машинного доїння ВАТ «Чумаки», на тлі розписаної нею стіни ферми.

Діагноз: набута короткозорість

(Початок на 6-й стор.).

Після всіх заходів санепідеміологи 23 березня досліджували повітря всередині інкубатора для догляду за новонародженими (кювези) і встановили «перевищення вмісту концентрації парів ртуті». Але й словом не прохопилися про обстеження персоналу та дітей на вміст ртуті в організмі.

А тим часом чотири лікарі за власною ініціативою обстежуються у столичному інституті, де навіть після протиотрутної терапії в їхніх організмах знаходять концентрацію ртуті. Щоб знати, як лікуватися надалі, херсонці попросили провести повне обстеження. Проте без відповідних актів СЕС, які хворим не видають, це неможливо. А запитати результати з Херсона, де сталася НП, кияни чомусь не поспішають... На запит адвоката керівник Херсонської СЕС відповіла, що «не може видати... документи у зв'язку з тим, що вони є матеріалами службового користування».

— А нас після всього пережитого просто виживають із відділення, — кажуть потерпілі. — Мовляв, сіємо паніку, підриваємо авторитет. За наклеп погрожують нам службою безпеки і вимагають звільнитися...

Без коментарів

У Новій Каховці раптово пішов із життя мій колега. Ще у відрядженні йому стало зле — відчував дискомфорт в області серця. Електрокардіограму робили в поліклініці, де медсестрою працює його дружина. «Нічого страшного, — сказав медпрацівник. — Вочевидь, м'яз застудили»». Порадив розтирати його. Дружина пішла до аптеки за ліками, повернулася і, побачивши стан чоловіка, одразу викликала «швидку». Служба знаходиться поряд, через дорогу, але лікар з'явився через дві години. Йому тільки й залишилося, що відвезти 50-річного чоловіка до моргу, де й поставили діагноз. Професійно поставили...

Усе це лікарі дитячої лікарні виклали в листі прокуророві і чекають на його реакцію. За великим рахунком, вона мусила бути негайною. Адже, якщо медпрацівники мають рацію, звинувачуючи адміністрацію у викривленні обстановки і приховуванні відомостей, то це не просто захист білого халата... З не меншою надією вони сподіваються й на відповідну комісію і незалежних експертів з Києва.

Вони мають відповісти на багато запитань. Відповісти як професіонали, високі професіонали, що дбають про чистоту халата не на словах, а на ділі...

Іван ІЛЛЯШ.

Херсонська область.

З пошти

Нашестя оводів. Як його позбутися?

У «ГУ» від 26.07.01 р. під цим заголовком опубліковано замітку з Чернівецької області. Автор описав, як «корови, бики, телята, кози та вівці стають дибки, ревуть і мекають від несамовитих укусів комах, сила силенна яких обсідає домашніх тварин»... Ентомологи біологічного факультету Чернівецького національного університету, повідомляється далі, пояснюють таке явище тим, що несувора зима дозволила оводам вижити. Прочитала ці рядки і мені стало прикро за нашу науку. І ось чому.

1992 року, перебуваючи в США, я бачила американські луки, де худоба паслася без пастухів, відвідала ферми, де утримують дійні стада, 30-тисячний просто неба відгодівельний комплекс. А ще — свиноферму на 600 голів, яку обслуговує одна людина, науково-дослідний центр на кшталт наших дослідних станцій. І не бачила жодної мухи або іншої комахи.

З'ясовується, американські науковці підрахували, що влітку внаслідок укусів комах домашні тварини втрачають більш як 10 відсотків середньодобового приросту й розробили для їхнього захисту спеціальний препарат. Мені вдалося навіть спостерігати, як фермери заганяють по декілька корів до дротяних загородок біля водопоїв, обприскують їх і випускають.

Можливо, й наші науковці теж щось таке винайдуть, а не посилатимуться на погодні умови, що «дозволили» вижити оводам.

Людмила ОПРОНЕНКО.

Одеса.

На землян очікує глобальна зміна клімату

Хочете — вірте

Земляни пересуваються підземними ходами, а на поверхню виходять лише прохолодними ночами. Деякі з них ніколи не торкалися справжнього снігу — він лежить на вершинах найвисотніших гір, що омиваються безмежним океаном.

Така фантазія цього тисячоліття може стати реальністю.

Багаторічні спостереження виявили тенденцію до підвищення середньорічної температури на два—п'ять градусів протягом наступних двох сот років. І відповідно рівня Світового океану — на 15—100 см. Лише за минулий аналогічний період температура збільшилася на градус, а рівень Світового океану — на 10—12 см.

Про це йшлося на прес-конференції Агентства міжнародного розвитку США «Ініціатива з питань зміни клімату» та «Інтерньюз-Україна».

Більшість фахівців пов'язує це явище зі збільшенням концентрації газів, які називають парниковими. До речі, Україна — на шостому місці у світі за їх викидами. Звісно, питання зміни клімату є загальнолюдською проблемою. Нині нею опікуються 160 країн, які в 1992 році в Ріо-де-Жанейро підписали Рамкову Конвенцію.

А тим часом науковці прогнозують, що на одних континентах температура підвищуватиметься швидше, на других — повільніше. Наслідком цього буде зміна циркуляції вітрів і перерозподіл опадів. Деякі з прибережних зон перетворяться на Атлантиду — їх поховають океани, зросте ерозія грунту, почастішають паводки.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Рабсила

Смерть на чужині

За два останні місяці до Чернівецького відділу віз і реєстрацій надійшло шість повідомлень про загибель буковинців, які подалися за кордон на заробітки.

Один із них пішов з життя в далекій Португалії. Після довгої тяганини з оформленням відповідних документів урну з прахом небіжчика було доставлено в рідне село й поховано на місцевому цвинтарі. Ще один буковинець помер за загадкових обставин в Італії. Грошей, які він заробив тут, ледве вистачило на транспортування домовини додому. Кілька жителів Чернівецької області загинуло в дорожньо-транспортних аваріях. А в Іспанії поховали колишню вчительку. Не знайшовши роботи, вона розхвилювалася й зазнала серцевого нападу.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311145.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України